

Åfjord Sparebank

Årsberetning og regnskap 2020

Innholdsfortegnelse

HOVEDTALL MORBANK FRA REGNSKAPET SISTE 5 ÅR.....	3
RESULTATOPPSTILLING	10
BALANSE – EIENDELER	11
EGENKAPITALOPPSTILLING.....	12
KONTANTSTRØMOPPSTILLING – DIREKTE METODE.....	13
NOTE 1 – REGNSKAPSPRINSIPPER	14
NOTE 2 – KREDITTRISIKO – NEDSKRIVNINGSMODELL	17
NOTE 3 – ANVENDELSE AV ESTIMATER OG SKJØNNSMESSIGE VURDERINGER	20
NOTE 4 – KAPITALDEKNING	20
NOTE 5 – RISIKOSTYRING	22
NOTE 8 – MISLIGHOLDTE OG TAPSUTSATTE ENGASJEMENT	25
NOTE 9 – FORFALTE OG KREDITTFORRINGEDE LÅN.....	26
NOTE 10 – EKSPONERING AV UTLÅN	26
NOTE 11 – NEDSKRIVINGER, TAP OG FINANSIELL RISIKO	27
NOTE 12 – STORE ENGASJEMENT	30
NOTE 13 – SENSITIVITET	30
NOTE 14 – LIKVIDITETSRISIKO.....	31
NOTE 15 – VALUTARISIKO	31
NOTE 16 – KURSRIKISIKO	31
NOTE 17 – RENTERISIKO	32
NOTE 18 – NETTO RENTE- OG KREDITTPROVISJONSINNTEKTER	33
NOTE 19 – SEGMENTINFORMASJON.....	33
NOTE 20 – ANDRE INNTEKTER	34
NOTE 21 – LØNN OG ANDRE PERSONALKOSTNADER.....	34
NOTE 22 – ANDRE DRIFTSKOSTNADER.....	35
NOTE 23 – TRANSAKSJON MED NÆRSTÅENDE.....	36
NOTE 24 – SKATTER MORBANK.....	37
NOTE 25 – KATEGORIER AV FINANSIELLE INSTRUMENTER	38
NOTE 26 – VIRKELIG VERDI FINANSIELLE INSTRUMENTER	39
NOTE 27 – SERTIFIKATER OG OBLIGASJONER.....	40
NOTE 28 – AKSJER, EGENKAPITALBEVIS OG FOND TIL VIRKELIG VERDIG OVER RESULTATET..	40
NOTE 29 – AKSJER OG EGENKAPITALBEVIS TIL VIRKELIG VERDI OVER UTVIDET RESULTAT	41
NOTE 30 – FINANSIELLE DERIVATER	41
NOTE 31 – TILKNYTTET SELSKAP.....	41
NOTE 32 – VARIGE DRIFTSKOSTNADER.....	42
NOTE 33 – ANDRE EIENDELER	43
NOTE 34 – INNLÅN FRA KREDITTINSTITUSJONER.....	43
NOTE 35 – INNSKUDD FRA KUNDER	43
NOTE 36 – VERDIPAPIRGJELD	44
NOTE 37 – ANNEN GJELD OG PENSJON	44
NOTE 38 – FONDSOBLIGASJONSKAPITAL	45
NOTE 39 – EIERANDELSKAPITAL OG EIERSTRUKTUR	45
NOTE 40 – RESULTAT PR. EGENKAPITALBEVIS	47
NOTE 41 – GARANTIER.....	48
NOTE 42 – LEIEAVTALER IFRS 16.....	49
NOTE 43 – HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN	49
NOTE 44 – OVERGANGSNOTE IFRS	50

HOVEDTALL MORBANK FRA REGNSKAPET SISTE 5 ÅR

Fra 01.01.2020 er regnskapet avlagt etter IFRS, og fondsobligasjon er omklassifisert til egenkapital.

	2016	2017	2018	2019	2020
RESULTATTALL					
Netto rente- og provisjons- inntekt	45.385	50.661	50.490	55.268	51.046
Netto andre driftsinntekter	8.626	12.716	9.213	12.830	16.090
Sum driftskostnader	36.454	40.934	43.889	42.163	47.737
Driftsresultat før tap	17.557	22.443	15.814	25.935	19.399
Tap og tapsavsetninger	2.887	11.263	615	4.916	2.774
Opp-/nedskrivninger	2	-220	563	-1.015	
Resultat før skattekostnad	14.668	10.960	15.762	20.004	16.625
Skattekostnad	3.954	2.704	4.564	5.180	4.328
Resultat for regnskapet	10.714	8.256	11.198	14.824	12.298
BALANSETALL					
Utlån til kunder, brutto	1.914.712	2.028.316	2.023.602	2.071.451	1.989.397
Innskudd fra kunder	1.604.238	1.785.695	2.101.319	1.963.830	1.988.215
Egenkapital	213.014	217.620	226.564	241.733	276.072
Fondsobligasjon	25.000	25.000	25.000	25.000	
Forvaltningskapital	2.316.091	2.492.011	2.688.515	2.500.139	2.606.075
ANDRE NØKKELTALL					
Ren Kjernekapitaldekning	16,0 %	15,6 %	15,4 %	17,2 %	16,7 %
Kjernekapitaldekning	17,4 %	17,4 %	17,3 %	19,1 %	18,6 %
Kapitaldekning	19,6 %	19,6 %	19,5 %	21,5 %	20,8 %
Kostnader mot inntekter just. for vp.	63,4 %	67,7 %	71,6 %	63,9 %	74,8 %
LCR	144	132	317	136	196
Egenkapitalavkastning	5,1 %	3,8 %	5,0 %	6,4 %	5,0 %
Antall årsverk (gjennomsnitt)	20,2	20,3	17,3	17,0	19,0

2020 har vært et krevende, men tilfredsstillende år for banken.

Året 2020 startet svært godt for Åfjord Sparebank og ingen kunne se for seg alt som kom i kjølevannet av koronarestriksjonene som kom i starten av mars. Gjennom god og felles innsats organiserte vi oss i forhold til ulike utfordringer som kom gjennom hele året. I dette arbeidet var det spesielt viktig å ivareta bankens kunder og bankens soliditet.

Til alle ansatte i Åfjord Sparebank og alle våre kunder, – fantastisk godt jobba og tusen takk.

«Din innsats – Vår styrke»

Koronasituasjonen ga oss og våre kunder utfordringer, men heldigvis har vi en geografisk plassering som gjør at vi har en god spredning i vårt næringslivssegment. De aller fleste av våre næringslivskunder driver sin aktivitet som før. Den store usikkerheten vil fortsatt være varigheten og ringvirkningen av dette. Bankens soliditet og likviditet er god, og det gir en tilfredsstillende grunnmur for videre vekst av banken og vårt felles samfunn.

Gjennom 2020 har vi også valgt å ta og gjennomføre strategiske tiltak for å styrke bankens soliditet og vekstkraft fremover. Bankens kostnadsandel har vært stor og vår strategi er at den skal ned på 50%.

For Åfjord Sparebank er følgende forhold særlig viktige fremover:

- Vekst og styrking av egenkapitalen
- Økt lønnsomhet – økte inntekter og reduserte kostnader
- Økt soliditet – ren kjernekapital

Vår visjon er «**Vi styrker Lokalsamfunnet**» og vårt løfte til deg som kunde er «**Lokalbanken – ved din side**». Fordi vi bor her og vi jobber her, kjenner vi lokalsamfunnene og innbyggerne godt. Det å være pådriver til et aktivt næringsliv, trygge familienes liv og bolyst skal fortsatt være vår hovedoppgave.

Med vennlig hilsen

Inge Hårstad
Adm. banksjef

Styrets årsberetning for 2020

Åfjord Sparebank, med hovedkontor i Åfjord har lagt det 118. driftsår bak seg. Årets resultat etter skatt ble kr 12,3 mill, som tilsvarer en egenkapitalavkastning på 5,0 %.

Forvaltningskapitalen utgjør kr 2.606 mill. kroner ved årets slutt som er en økning på kr 106 mill. Bankens egenkapital utgjør kr 276,1 mill ved årets utgang, av dette utgjør fondsobligasjon kr 25,0 mill.

Fra 2020 avlegger banken regnskap i samsvar med IFRS etter forskrift (note 1). Det framlagte årsregnskap gir et rettviseende bilde av bankens eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat.

RESULTATREGNSKAPET

Netto renteinntekter er på kr 51,1 mill, mot kr 55,3 mill. i 2019. Rentemargin i forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjør 1,95 % mot 2,18 % i 2019. Rentemarginen har etter utbruddet av Covid-19 vært under sterkt press, og netto renteinntekter er mindre enn budsjettet.

Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester utgjør kr 13,4 mill, mot kr 12,9 mill. i 2019. Provisjonskostnader og kostnader fra banktjenester er på kr 2,4 mill, mot kr 2,2 mill i 2019. Utbytte og netto verdiendringer på finansielle instrumenter utgjør kr 3,8 mill, mot 1,0 mill i 2019. Andre driftsinntekter på kr 1,1 mill gjelder leieinntekter fra bankbygget i kvartal 4, etter fusjon.

Driftskostnader er økt og kostnader i prosent av inntekter er på 74,8 % når kursgevinster- og tap på verdipapirer holdes utenfor. Tilsvarende tall i fjor var 63,8 %. Banken har i 2020 hatt engangsutgifter knyttet til utviklingsarbeid, fusjon og andre enkelthendelser. Det forventes at kostnadsnivået skal reduseres i 2021.

Resultatet av ordinær drift før skatt er på kr 16,6 mill, mot kr 20,0 mill forrige år. Etter skattekostnad på kr 4,3 mill blir resultatet for regnskapsåret kr 12,3 mill, og dette gir en avkastning på egenkapitalen på 5,0 %.

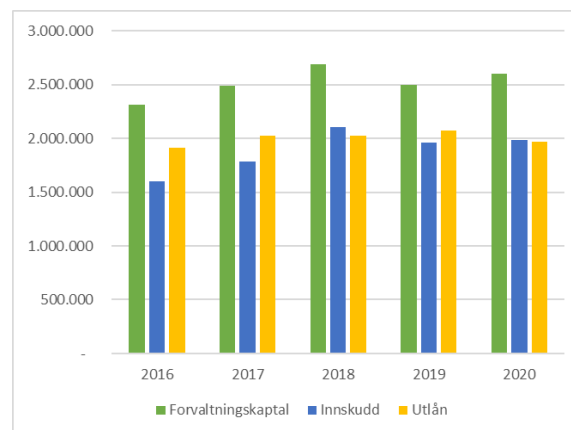
Styret anser at resultatet for regnskapsåret 2020 er akseptabelt. Årsresultatet er preget av svakere rentemargin og større driftskostnader enn budsjettet. Styret er godt fornøyd med det arbeidet som er utført av administrasjonen i dette krevende året.

UTLÅNSVIRKSOMHETEN

Bankens samlede brutto utlån ble redusert med kr 82,0 mill, av dette gjelder redusert lån til datterselskap på kr 28,5 mill ifm fusjon. Tilsvarende tall for 2019 var en økning med kr 47,9 mill. kroner. Låneporteføljen i Eika

Boligkreditt er redusert med kr 58,6 mill. Totalt gir dette en reduksjon i utlån på kr 140,6 mill som utgjør 5,6 %.

Av bankens totale utlån i egen balanse og Eika Boligkreditt, utgjør lånene til personmarkedet 79 % og til bedriftsmarkedet 21,0 %.

TAPSAVSETNINGER

Tapsavsetninger er resultatført med kr 2,8 mill, og det er ikke bokført konstaterte tap i 2020. Totale nedskrivninger av låneporteføljen utgjør kr 19,7 mill, tilsvarende 1,0 % av bankens brutto utlån. Det vises til note 2 med nærmere beskrivelse av nedrivingsmodeller etter IFRS9.

Det er foretatt følgende nedskrivninger av utlånsporteføljen ved utgangen av året:

- Individuelle avsetninger kr 13,9 mill.
- IFRS9 steg 1 og 2 kr 2,8 mill.
- Covid-19 ekstra avsetninger kr 3,0 mill

I henhold til IFRS 9 er bankens utlån til kunder, ubenyttede kreditter og garantier gruppert i tre steg basert på sannsynlighet for mislighold, samt øvrige indikatorer på vesentlig økning i kredittrisiko og/eller kredittforringelse. Engasjementer som ikke er individuelt nedskrevet (steg 3) inngår i beregning av statistiske nedskrivninger (steg 1 og 2) på utlån og garantier. Banken har i 2020 hatt en økning i individuelle tapsavsetninger og en nedgang i modellbaserte avsetninger etter IFRS9.

Betydelig usikkerhet rundt situasjonen med Covid-19, fører til at det er nødvendig å benytte vesentlig mer skjønn og gruppevis tilnærming i beregning av nedskrivninger på utlån. Banken har derfor i tillegg til statistiske nedskrivninger etter IFRS 9, beregnet økt nedskrivninger i steg 1 og steg 2 på kr 3,0 mill for kunder i bedriftsmarkedet, på grunnlag av hvor utsatte de ulike bransjene er innenfor bankens engasjement.

Styret mener dette er tilstrekkelig i forhold til den vurderte kredittrisiko i porteføljen.

KAPITALDEKNING

Bankens kapitaldekning, henholdsvis ren kjernekapitaldekning, kjernekapitaldekning og kapitaldekning, er ved utgangen av 2020 beregnet til 16,7 %, 18,6 % og 20,8 %. Det vises til note 4.

Konsolidert kapitaldekning er basert på forholdsmessig konsolidering av eierandeler i finansforetak i samarbeidende grupper. For Åfjord Sparebank sin del vil finansforetak i samarbeidende gruppe være Eika Boligkreditt AS og Eika Gruppen AS. Banken har en eierandel på 0,31 % i Eika Gruppen AS og på 0,53 % i Eika Boligkreditt AS.

Konsolidert kapitaldekning med samarbeidsgruppen utgjør henholdsvis 15,9 %, 17,7 % og 19,9 %.

Banken har pr 31.12.2020 ett Pilar 2 krav på banknivå på 3 %, slik at minimumskravet til kapitaldekning vil være 14,0 % på bankens rene kjernekapital.

I ICAAP for 2020–2022 har styret vedtatt et kapitalmål for banken på konsolidert nivå på 17,2 % og ett fremtidig mål om 18,0 %.

LIKVIDITET

Banken har i hatt høy innskuddsdekning og god likviditet i 2020. Innskuddene fra kunder har økt med kr 24,3 mill, og medregnet Eika Boligkreditt er innskuddsdekningen på 83,6 %.

Kassebeholdninger, innskudd i andre banker og pantsettbare obligasjoner utgjorde kr 371,7 mill ved utgangen av 2020.

Bankens fundingstrategi, utover innlån fra kunder, er basert på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer (obligasjonslån) samt langsiktig lån i banker og andre kredittinstitusjoner. Det er opprettet trekkrettigheter hos DNB med til sammen kr 75,0 mill.

Styret følger opp bankens likviditet gjennom rapporter gjennom året.

VERDIPAPIRER

Obligasjonsbeholdningen er i året økt med kr 82,7 mill, og utgjør ved årsskiftet kr 335,8 mill. Obligasjonsbeholdningen består av bankobligasjoner, obligasjoner utstedt av kredittforetak (OMF), statsgaranterte obligasjoner og annet næringsliv. Alle obligasjoner kjøpes som omløpsmidler. Bankens omløpsbeholdning av obligasjoner er ved årsskiftet bokført til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Obligasjonene forvaltes av Eika Kapitalforvaltning.

Bankens aksjer, andeler og grunnfondsbevis er bokført til kr 93,2 mill. Den totale beholdning er kr 50,6 mill. større enn året før. Av dette utgjør plasseringer i Eika Sparebank og Eika likviditet kr 44,5 mill. Ved endring av regnskapsregler pr 01.01.20 er deler av aksjene oppskrevet til virkelig verdi, og dette medfører økte verdier på aksjer. Det vises til note 28 og 29.

Banken er ikke aktiv i verdipapirmarkedet ut over strategiske investeringer i allianseforetak og likviditetsplasseringer i rentefond og obligasjoner til dekning av likviditetsreserver.

Banken har ingen vesentlig risiko i andre verdipapirer.

GARANTIER

Det totale garantiansvaret viser kr 33,1 mill. Garantiene er i en vesentlig grad sikret med bankinnskudd, deponerte obligasjoner og andre sikkerhetsdokumenter. Ca 22,2 % av garantiansvaret er bankens eget ansvar overfor Eika Boligkreditt. Det er ikke ført konstaterte tap eller individuelle avsetninger på garantier i 2020. Styret vurderer tapsrisikoen i porteføljen som liten.

KONSERNREGNSKAP

I 2019 og frem til 30.09.20 besto konsernregnskapet av morbanken Åfjord Sparebank og det heleide datter-selskapet Næringstorget AS. Pr 30.09.2020 ble Næringstorget AS fusjonert inn i banken.

Næringstorget AS eier et forretningsbygg i Åfjord der morbanken er største leietaker. Deler av 2. etasje er utleid til andre, og pr i dag er bygget fullt utleid. Konsernregnskapet viser ett resultat på kr 17,3 mill før skatt for 2020.

UTBYTTE EGENKAPITALBEVIS

Årets overskudd skal fordeles mellom sparebankens fond og egenkapitaleierne i samsvar med deres relative del av bankens egenkapital før resultatdisponeringer.

Åfjord Sparebank har en eierkapital gjennom 400.000 egenkapitalbevis pålydende i alt kr 40,0 mill.

Årets overskudd fordeles i hht eierbrøken pr 01.01.2020.

- Egenkapitalbevis	17,75 %
- Sparebankens fond	82,25 %

Denne fordelingen betyr at egenkapitaleiernes andel av overskuddet utgjør kr 2,2 mill. Det

vises til oppstilling av egenkapital og note 39 og 40.

På bakgrunn av usikkerheten knyttet til Covid-19 fulgte banken Finansdepartementets tilråding om å ikke utbetale utbytte for 2019, og dette foreslås utbetalt i 2021.

Egenkapitaleiernes andel av overskuddet fremgår av saldo på utjevningsfondet. Foreslått utbytte er ikke avsatt til kortsiktig gjeld, men inngår i utjevningsfondet og egenkapitalen pr 31.12.2020.

OVERSKUDDET FORESLÅS ANVENDT SLIK

Resultat for regnskapsåret	12.298
Avsatt utbytte	0
Overført til utjevningsfond	2.183
Overført til gaver	215
Overført til Sparebankens fond	9.900
Disponert:	12.298

BANKENS ORGANISASJON - PERSONALFORHOLD

Åfjord Sparebank, har et forstanderskap på 19 medlemmer, hvorav 8 velges av innskyterne, 4 av kommunen, 4 av egenkapitalbeviserne og 3 av de ansatte. Forstanderskapet velger styre på 5 medlemmer.

Det har i 2020 vært avholdt 4 møter i forstanderskapet og 20 møter i styret. Styret har behandlet 164 saker.

Ved årsskiftet hadde banken 19 ansatte i bankdriften, tilsvarende 19 årsverk. Av dette er det ansatt 12 kvinner og 7 menn. Ledergruppen består pr i dag av 4 menn. Styret har 3 kvinner og 2 menn. En mener likestillingen er tilfredsstillende ivaretatt, men en ser behovet for å bedre kjønnsbalansen i ledergruppen.

Samlede personalutgifter vedrørende ansatte og tillitsvalgte utgjør 19,8 mill. kroner. Det vises for øvrig til note 21 når det gjelder opplysninger om ansatte, tillitsvalgte og bankens pensjonskostnader. Alle ansatte har innskuddsbasert pensjonsordning. Videre har banken forsikret de ansatte med gruppelivs- og ulykkesforsikring samt sykdomsforsikring for annen sykdom enn yrkessykdom.

Sykefraværet ble i 2020 på 1,21 %, og dette vurderes som svært tilfredsstillende. For regnskapsåret 2020 har det ikke inntruffet arbeidsulykker, eller andre uønskede hendelser.

Det er ikke stilt garantier for ansatte eller tillitsvalgte.

ÅFJORD SPAREBANK – EN DEL AV EIKA ALLIANSEN

Åfjord sparebank er aksjonær i Eika Gruppen AS. Eika Alliansen består av om lag 60 lokalbanker, Eika Gruppen og Eika Boligkreditt. Eika Alliansen har en samlet forvaltningskapital på over 450 milliarder kroner, 850.000 kunder og mer enn 3.000 ansatte. Dette gjør Eika Alliansen til en av de største aktørene i det norske bankmarkedet og med 200 bankkontorer i 148 kommuner er alliansen viktig for næringslivets verdiskaping og arbeidsplassene i mange norske lokalsamfunn.

Lokalbankene som styrker lokalsamfunnet

Lokalbankene i Eika Alliansen bidrar til økonomisk vekst og trygghet for privatkunder og lokalt næringsliv i mange norske lokalsamfunn med sin fysiske tilstedeværelse i lokalsamfunnene der kundene bor, med rådgivere som har et personlig engasjement for den enkelte personkunden og det lokale næringslivet. Sammen med smarte løsninger og den digitale hverdagsbanken gir dette kundene unike kundeopplevelser. Det er den samlede kundeopplevelsen som er lokalbankenes viktigste konkurransefortrinn og som har gjort at lokalbankene i Eika Alliansen har blant landets mest tilfredse kunder både i personmarkedet og bedriftsmarkedet.

Eika Gruppen styrker lokalbankene

Eika Gruppens kjernevirksomhet er å sikre lokalbankene moderne og effektiv bankdrift gjennom gode og kostnadseffektive produkt- og tjenesteleveranser. Leveransene inkluderer en komplett plattform for bank-infrastruktur inkludert IT og betalingstjenester.

I 2020 inngikk Eika og lokalbankene en avtale med TietoEVERY om leveranse av kjernebankløsninger til lokalbankene i alliansen. Avtalen vil styrke alliansebankenes langsiktige konkurransekraft gjennom betydelig kostnadseffektivisering, styrket utviklingskraft og økt strategisk fleksibilitet. Bankene får en fremtidsrettet IT-plattform som svarer opp kundenes stadig økte forventninger til digitale løsninger og tjenester. Avtalen med TietoEVERY er beregnet å gi alliansebankene i Eika en årlig effektivisering i kostnader på om lag 40 prosent tilsvarende NOK 220–250 millioner. Overgangen til TietoEVERY forventes gjennomført for alle bankene i 2022–23.

Den ekstraordinære situasjonen i 2020 forårsaket av korona-pandemien, satt mange av Eikas løsninger og leveranser til lokalbankene på prøver det var vanskelig å forutse. Både IT-løsninger og infrastrukturen har vist seg svært robust. Gjennom året har Eika Gruppen bistått bankene i alliansen med effektive og trygge IT-løsninger og –infrastruktur både til bankene og kundene. Effektive samhandlingsverktøy har sikret tilnærmet normal drift, også i perioder med

mange medarbeidere på hjemmekontor. I tillegg har Eika bistått bankene på en lang rekke områder, knyttet til bankenes håndtering av de ulike støttetiltakene iverksatt av myndighetene gjennom året, både så vel i forarbeidet, samt ved implementering, rapportering og oppdatering av tiltakene.

Produktselskapene i Eika Gruppen – Eika Forsikring, Eika Kredittbank, Eika Kapitalforvaltning og Aktiv Eiendomsmegling – leverer et bredt spekter av finansielle produkter, kommersielle løsninger og kompetansehevende tjenester. Eika Kundesenter og Eika Servicesenter leverer tjenester som sikrer lokalbankene økt tilgjengelighet og effektiv kommunikasjon med kundene.

Utover disse leveransene gir Eika Gruppen alliansebankene tilgang til kompetanseutvikling med Eika Skolen, virksomhetsstyring med Eika ViS, økonomi- og regnskapstjenester med Eika Økonomiservice og depottjenester med Eika Depotservice. I tillegg arbeider Eika Gruppen innenfor områder som kommunikasjon, marked og merkevare, bærekraft og næringspolitikk for å ivareta lokalbankenes interesser også på disse områdene.

Eika Boligkreditt sikrer lokalbankene langsiktig og stabil finansiering

Eika Boligkreditt er lokalbankenes kredittforetak, direkte eid av 62 norske lokalbanker og OBOS. Eika Boligkreditts hovedformål er å sikre lokalbankene tilgang til langsiktig og konkurransedyktig finansiering. Selskapet har konsesjon som kredittforetak og finansierer sin utlånsvirksomhet ved utstedelse av internasjonalt ratede obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Det innebærer at Eika Boligkreditt har mulighet til å oppta lån i det norske og internasjonale finansmarkedet, og til enhver tid søke finansiering der man oppnår markedets beste betingelser. Gjennom Eika Boligkreditt får alliansebankene dermed tilgang på svært gunstig finansiering, og kan opprettholde konkurransekraften mot større norske og internasjonale banker. Eika Boligkreditt har en forvaltningskapital på 129 milliarder kroner (pr Q3 2020) og er følgelig en viktig bidragsyter til at kundene i lokalbankene oppnår konkurransedyktige vilkår på sine boliglån.

NORSK ØKONOMI - ANNERLEDESÅRET 2020 – OG UTSIKTENE TIL 2021

2020 var året som lærte oss å takle det uventede. Deler av norsk økonomi ble stengt ned 12. mars i kampen mot koronapandemien. En kamp som ble ført med varierende styrke året ut. BNP-Fastlands Norge falt med om lag 3 prosent, til tross for at Norges Bank kuttet sin signalrente, foliorenten, til null. Regjeringen la om finanspolitikken i

ekspansiv retning for å hindre en sterkere nedgang i den økonomiske aktiviteten. Arbeidsmarkedet ble preget av nedgangskonjunktoren. Arbeidsledigheten steg fra 3,9 prosent ved inngangen av året til 5,2 prosent i årets siste kvartal, ifølge Statistisk Sentralbyrå.

Overskuddet i utenrikshandelen med varer og tjenester endte på 10 milliarder kroner, det svakeste overskudd siden slutten av 1980-tallet. I løpet av året var det enorme svingninger i oljeprisen og kronekurs. Oljeprisen, målt ved Brent Blend, falt til under 25 USD per fat på det laveste, men hentet seg inn til over 50 USD per fat mot slutten av året.

Rentenedgang og svakere utenriksøkonomi preget valutamarkedet. Kronekursen viste usedvanlig stor volatilitet. På det svakeste var kronekursen mer enn 20 prosent ned fra inngangen av året. I sum endte 2020 med en gjennomsnittlig kronekurs som var 6,7 prosent svakere enn året før, målt mot i-44 indeksen. Boligmarkedene var gjennomgående sterke i 2020 med en vekst på landsbasis på 3,9 prosent som gjennomsnitt for året. Mesteparten av veksten kom mot slutten av året, noe som peker mot et sterkt boligår i 2021.

Kredittmarkedene ble rammet av den økonomiske nedgangen, men hjulpet av myndighetenes tiltak for å øke den økonomiske veksten. Kredittveksten holdt seg godt oppe, til tross for tilbakeslaget i økonomien. Gjeldsveksten i 2020 var om lag 4,8 prosent for husholdninger, og 3,6 prosent for ikke-finansielle foretak i fjerde kvartal. Myndighetenes inngripen med rentekutt og ulike støtteordninger bidro til at antall konkurser ble holdt nede. I året per november var det 3240 konkurser, ned fra 3700 i samme periode i 2019.

Utsiktene for norsk økonomi 2021 er gode, forutsatt at kampen mot smitte og for vaksinerings av befolkningen mot COVID 19 går som planlagt, både hjemme og ute. Våre handelspartnere antas å få en robust konjunkturoppgang i løpet av året, noe som vil hjelpe råvarepriser og gi Norge en markert bedring i utenrikshandelen. BNP-veksten her hjemme ventes å hente inn det tapte fra 2020, men arbeidsledigheten vil trolig holde seg på et klart høyere nivå enn før koronapandemien kom til Norge.

Lønns- og prisveksten forventes å forbli moderat. Dette gir Norges Bank mulighet til å holde sin foliorente uendret ut året. Kronekursen er medio januar vel fire prosent sterkere enn den var i fjor. Nok et argument for uendret rente ut året.

Kredittveksten antas å holde seg på et moderat nivå, da investeringsbehovet i næringslivet fortsatt vil være preget av koronapandemien,

mens husholdningenes låneopptak begrenses av beskjeden lønnsvekst, og av en vedvarende streng boliglånforskrift. Boligprisene vil trolig vokse om lag i samme takt som fjoråret.

Finanspolitikken vil preges både av tiltak for å hjelpe husholdninger og bedrifter gjennom det som forhåpentligvis er koronakrisens siste fase, og av det forestående Stortingsvalg. Det forventes at regjeringen gir den nødvendige støtten til at norsk økonomi kan snu fra krise til konjunkturoppgang i løpet av året.

Styret og bankens ledelse vil følge situasjonen tett i 2021, og sette inn de tiltak som ansees som nødvendig for å sikre banken og bankens kunder stabilitet og forutsigbarhet.

Bankens uavhengighetslinje, som skal sikre lokal forankring og selvstendighet, skal føres videre. Det satses samtidig på et utvidet samarbeid med de andre lokale sparebankene i Eika-alliansen.

SAMFUNNSANSVAR

Åfjord Sparebank er en drivkraft for bærekraftig lokal vekst og utvikling. Å sikre økonomisk og sosial bærekraft i vårt lokalsamfunn har vært vår hovedoppgave siden banken ble opprettet for snart 120 år siden.

En viktig del av lokalbankens samfunnsoppdrag er å bidra til vekst og utvikling av norske lokalsamfunn. I mer enn 200 år har norske lokalbanker bidratt til velstand og økonomisk trygghet for enkeltmennesker og næringsliv. Gjennom vår historie, tilstedeværelse og virksomhet har Åfjord Sparebank bygget opp erfaring, innsikt og kompetanse som vi deler med våre kunder og med lokalsamfunnet. Slik bidrar vi til lokal bærekraft – gjennom lokalt næringsliv med trygge arbeidsplasser, nærhet til kundene og med støtte til allmenntilgang formål i lokalsamfunnet.

Vi stiller oss bak FNs prinsipper for bærekraftig bankdrift som er signert av Eika Gruppen. Prinsippene for bærekraftig bankdrift gir oss et nytt verktøy for å ta bærekrafttenkingen inn i en ny tid, i tråd med FNs mål for bærekraftig utvikling og Parisavtalen. Prinsippene utfordrer oss også til å forstå hvordan virksomheten vår påvirker verden rundt oss på godt og vondt, være åpne om det og endre arbeidet vårt slik at vi påvirker samfunnet enda mer positivt og mindre negativt.

Bærekraft (ESG) og klimarisiko skal nå inngå som en fast del i Åfjord Sparebanks risikostyring og kredittvurdering. ESG og klimarisiko vil da bli en del av den framtidige risikovurderingen både i den enkelte kredittsaken samt i bankens vurdering av kapitalbehov / ICAAP. Risikoen for at kunden forurenser det ytre miljø, som i dag inngår i

kredittsaken, vil nå inngå som en del av en mer omfattende vurdering rundt klima og ESG.

Vi skal møte fremtidens utfordringer

Verden står i dag overfor store klima-, miljø- og sosiale utfordringer. Selv om utfordringene er globale, krever de også lokale løsninger. Bærekraft og samfunnsansvar blir stadig viktigere både for Norge og i vårt lokalsamfunn. Som en solid og lokal sparebank kan Åfjord Sparebank være en pådriver for bærekraftig lokal vekst og verdiskaping, for våre kunder og vårt lokalsamfunn.

Finansnæringen har et særlig ansvar for å sikre at verdiskaping og lønnsomhet ikke går på bekostning av menneskene rundt oss, klimaet og miljøet eller er i strid med grunnleggende etiske prinsipper.

Åfjord Sparebank kan bidra til en bærekraftig utvikling spesielt på tre områder:

- Bærekraftig lokal vekst og omstilling.
- Sparing og ansvarlige investeringer.
- Ansvarlighet og bærekraft i egen drift.

Et mål om å forsterke vår historiske posisjon

Åfjord Sparebank har som mål å forsterke vår historiske posisjon som støttespiller i lokalsamfunnet gjennom vår kunderådgivning, gavefondene og økt satsing på å fremme lokal vekst.

Vi ønsker å fortsette arbeidet med å legge til rette for nye grønne produkter for både privat og bedriftsmarked og samtidig videreutvikle egne retningslinjer for kredittgivning i våre standarder og rammeverk.

Finans Norges «Veikart til grønn konkurransekraft» anses som en god rettesnor for vårt fremtidige arbeid med bærekraft.

Bærekraftig investeringer

Eika Kapitalforvaltning AS (EKF) forvalter Åfjord Sparebanks likviditetsportefølje under deres gjeldende regelverk for bærekraftige investeringer. EKF opererer i henhold til norsk lov, men har i tillegg valgt å innrette sine investeringer etter en rekke internasjonalt anerkjente prinsipper og initiativer som omhandler bærekraft og samfunnsansvar. Målsetningen for ESG-strategien er å redusere risikoen på investeringene, og samtidig gi en bærekraftig, langsiktig avkastning.

Det innebærer at det ikke investeres i selskaper som Etikkrådet i Norges Bank fraråder. EKF investerer heller ikke i selskaper som gjør seg skyldig i:

- Grove krenkelser av menneskerettigheter
- Alvorlig miljøskade
- Alvorlige krenkelser av individers rettigheter i krig og konflikt

- Grov korrupsjon
- Andre grove brudd på grunnleggende etiske normer

I tillegg til å følge Norges Banks liste over ekskluderte selskaper, har EKF også valgt å ekskludere selskaper innen industriene: kull, tobakk, våpenproduksjon og gambling.

EKF har også ekskludert selskaper som produserer klasevåpen, kjernevåpen, landminer og salg av militært materiell til visse stater fra investeringsuniverset. EKF utelukker videre også selskaper basert på produktinvolvering som f.eks palmeolje, pornografi og oljesand.

LOKALE FORHOLD

Bankens primærmarked er Nord-Fosen, men Fosen er vårt markedsområde.

Året 2020 har vært et krevende år, både for banken og samfunnet forøvrig. For første gang i bankens historie ble inngangsdørene stengt for våre kunder og besøkende. Bankens gode infrastruktur innen IT; nettbank, mobilbank, hjemmekontorløsning, Skype, mobil, e-signering og automatsonen, resulterte i at dette gikk veldig bra.

Vi merker at kundene verdsetter at banken er der de bor. Kundene våre setter pris på den kunnskapen og erfaringen våre rådgivere har, både når det gjelder lokalt næringsliv og den enkelte kundes privatøkonomi. Gode lokalsamfunn, trygge jobber, tilstedeværelse og personlig rådgivning blir mer og mer viktig.

I Åfjord sparebank møter kundene mennesker som kjenner dem og som de stoler på, ikke bare roboter og digitale rådgivere. Kundene kan finne mye god informasjon og løse mange behov på nettet, men det slår ikke verdien av kunnskapsrike råd og et godt møte mellom kunde og rådgiver. Derfor satser vi fortsatt på personlig rådgivning i kombinasjon med trygge og brukervennlige digitale tjenester i nett- og mobilbanken.

Vi registrerer med tilfredshet fortsatt stor interesse etter bankens tjenestetilbud. Banken er en aktiv samarbeidspartner for den enkelte kunde. Dette skjer gjennom utstrakt bruk av individuell rådgivning. Økonomiske spørsmål

kan være komplekse, både for person og bedriftskunder, og vi fokuserer på den enkelte kundes behov. Vi tilbyr en rekke produkter innen sparing, lån, leasing, forsikring og betalingsformidling.

Gjennom 2020 har det også blitt jobbet med strukturelle endringer som skal gi oss merkbare kostnadsreduksjoner på driften fremover. Budsjettet 2021 er også lagt opp med en vekst på 5 %. Lykkes vi videre med dette arbeidet vil det bidra til å styrke bankens soliditet og konkurransekraft ytterligere.

Vårt lokalsamfunn opplever medvind og vi som lokalbank ønsker å ha en aktiv rolle i dette mulighetsrommet. Regionen opplever begrenset negative effekter av covid-19 og en opplever et næringsliv som har stor aktivitet. Det vil fortsatt være noe usikkerhet omkring fremtidige ringvirkninger av dette, men vi ser en stabil positiv utvikling.

AVSLUTNING

Styret kjenner ikke til forhold som har funnet sted ved årsskiftet eller på nyåret 2021 som kan ha betydning for det avgitte regnskap.

Samtidig vil det også i 2021 være noe usikkerhet knyttet til koronaviruset og hvilken betydning dette vil ha for våre kunders inntjening og likviditet.

Forutsetningen for fortsatt drift er til stede, og dette er lagt til grunn for årsregnskapet. Det legges til grunn av banken vil ligge innenfor de lovmessige nøkkeltall knyttet til kapitaldekning og likviditet i 2021.

Styret i Åfjord Sparebank anbefaler forstandskapet at framlagte beretning og regnskap godkjennes som bankens beretning og regnskap for 2020.

Styret vil til slutt rette en takk til kunder og forretningsforbindelser for god oppslutning og for den tillit de viser ved å velge Åfjord Sparebank som sin bankforbindelse.

Bankens styre takker alle medarbeiderne i banken for god innsats og vel utført arbeid.

RESULTATOPPSTILLING

		Morselskap		Konsern	
	Noter	2020	2019	2020	2019
Ordinært resultat - Tall i tusen kroner					
Renteinntekter fra eiendeler vurdert til amortisert kost		76.267	85.802	75.620	84.702
Renteinntekter fra øvrige eiendeler		3.224	4.941	3.224	4.941
Rentekostnader og lignende kostnader		28.445	35.475	29.239	36.636
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	Note 18	51.046	55.268	49.605	53.007
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester		13.396	12.867	13.396	12.867
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		2.384	2.153	2.384	2.153
Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter		2.786	2.000	2.786	2.000
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter		1.007	-915	1.007	-915
Andre driftsinntekter		1.284	26	910	1.183
Netto andre driftsinntekter	Note 20	16.090	11.824	15.716	12.981
Lønn og andre personalkostnader	Note 21	19.802	18.232	20.386	18.968
Andre driftskostnader	Note 22	26.871	22.855	22.856	19.474
Avskrivninger og nedskrivninger på varige og immaterielle eiendeler	Note 32	1.064	1.075	2.025	2.524
Sum driftskostnader		47.737	42.163	45.267	40.967
Resultat før tap		19.399	24.929	20.054	25.021
Kredittap på utlån, garantier mv. og rentebærende verdipapirer	Note 11	2.774	4.925	2.774	4.925
Resultat før skatt		16.625	20.004	17.280	20.096
Skattekostnad	Note 24	4.328	5.180	6.177	5.143
Resultat av ordinær drift etter skatt		12.298	14.824	11.103	14.953
Utvidet resultat - Tall i tusen kroner					
Verdiendring egenkapitalinstrument til virkelig verdi over utvidet resultat		-422		-422	
Sum poster som ikke vil bli klassisifert over resultatet		-422	0	-422	0
Sum utvidet resultat		-422	0	-422	0
Totalresultat		11.876	14.824	10.681	14.953
Totalresultat per egenkapitalbevis		5,27	6,57	4,74	6,63
Resultat etter skatt per egenkapitalbevis		5,46	6,57	4,93	6,63
Resultat etter skatt i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital		0,48 %	0,57 %	0,43 %	0,57 %

BALANSE – EIENDELER

Tall i tusen kroner	Noter	Morbank		Konsern	
		2020	2019	2020	2019
Kontanter og kontantekvivalenter		3.350	5.150	3.350	5.214
Utlån til og fordr. på kredittinstitusjoner og sentralbanker		141.598	128.112	141.598	128.112
Utlån til og fordringer på kunder til amortisert kost		1.969.702	2.056.974	1.969.702	2.028.490
Rentebærende verdipapirer	Note 27	335.760	253.086	335.760	253.086
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	Note 28-29	93.188	42.602	93.188	34.602
Eierinteresser i konsernselskaper		0	8.000	0	8.000
Immaterielle eiendeler	Note 32	170	416	170	416
Varige driftsmidler	Note 32	57.919	1.583	57.919	58.655
Andre eiendeler	Note 33	4.388	4.215	4.388	3.798
Anleggsmidler og avhendingsgrupper holdt for salg		0	0	0	0
Sum eiendeler		2.606.075	2.500.139	2.606.075	2.520.374

Balanse - Gjeld og egenkapital

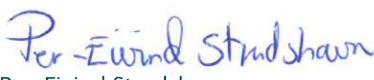
Tall i tusen kroner	Noter	2020	2019	2020	2019
Innlån fra kredittinstitusjoner	Note 34	1.289	3.140	1.289	32.015
Innskudd fra kunder	Note 35	1.988.215	1.964.220	1.988.215	1.964.220
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	Note 36	300.312	225.453	300.312	225.453
Finansielle derivater	Note 30	0	0	0	0
Annen gjeld	Note 37	6.446	10.253	6.446	8.864
Pensjonsforpliktelser	Note 37	53	53	53	53
Betalbar skatt	Note 24	1.574	0	1.574	0
Utsatt skatt	Note 24	1.581	0	1.581	0
Andre avsetninger		352	0	352	0
Ansvarlig lånekapital	Note 36	30.180	30.131	30.180	30.131
Fondsobligasjonskapital	Note 38	0	25.157	0	25.157
Sum gjeld		2.330.003	2.258.406	2.330.003	2.285.892
Aksjekapital/Eierandelskapital	Note 39	40.000	40.000	40.000	40.000
- Egne aksjer/egenkapitalbevis		-26	-26	-26	-26
Fondsobligasjonskapital	Note 38	25.000	0	25.000	0
Sum innskutt egenkapital		64.974	39.974	64.974	39.974
Fond for urealiserte gevinster		8.679	0	8.679	0
Sparebankens fond		197.855	198.850	197.855	191.599
Utjevningsfond		4.564	2.909	4.564	2.909
Sum opptjent egenkapital		211.098	201.759	211.098	194.508
Sum egenkapital		276.072	241.733	276.072	234.482
Sum gjeld og egenkapital		2.606.075	2.500.139	2.606.075	2.520.374

Åfjord 31.12.2020 / 11.03.2021

Arnar Utseth
Styrets leder

Hilde Nordløkken

Elin Harbak

Per-Eivind Strudshavn

Tove Børmark

Inge Hårstad
Banksjef

EGENKAPITALLOPPSTILLING

Morbank

Tall i tusen kroner	Innskutt egenkapital			Opptjent egenkapital						Sum egenkapital
	Egenkapital-bevis	Egne egenkapital-bevis	Fonds-obligasjon	Spare bankens fond	Utnavnings-fond	Utbytte	Gavefond	Fond for urealiserte gevinster	Annen opptjent egenkapital	
Egenkapital 31.12.2019	40.000	-26		198.850	2.909					241.733
Overgang til IFRS			25.000	-1.828	-394			9.323		32.101
Egenkapital 01.01.2020	40.000	-26	25.000	197.022	2.515	0	0	9.323	0	273.834
Resultat etter skatt				9.900	2.183		215			12.298
Totalresultat 31.12.2020	0	0	0	9.900	2.183	0	215	0	0	12.298
Transaksjoner med eierne										
Aksjer til virkelig verdi over utvidet resultat								-422		-422
Avsatt til gavefond							-215			-215
Realisert gevinst/tap omfordelt fra fond for urealiserte gev.				184	40			-224		0
Renter på fondsobligasjon				-1.072	-231					-1.303
Utbetalt utbytte										0
Skatt på renter hybdrikapital direkte mot egenkapitalen				268	58					326
Andre egenkapitaltransaksjoner - fusjon Næringstorget				-8.446						-8.446
Egenkapital 31.12.2020	40.000	-26	0	197.856	4.564	0	0	8.677	0	276.072

Egenkapital 31.12.2018	40.000	-566		186.850	280					226.564
Resultat etter skatt				12.000	2.629		195			14.824
Totalresultat 31.12.2019	0	0	0	12.000	2.629	0	195	0	0	14.824
Utbetalt utbytte										0
Utbetalt fra gavefond							-195			-195
Endring egne egenkapitalbevis		540								540
Egenkapital 31.12.2019	40.000	-26	0	198.850	2.909	0	0	0	0	241.733

Konsern

Tall i tusen kroner	Innskutt egenkapital			Opptjent egenkapital						Sum egenkapital
	Egenkapital-bevis	Egne egenkapital-bevis	Hybrid-kapital	Spare bankens fond	Utnavnings-fond	Utbytte	Gavefond	Fond for urealiserte gevinster	Annen opptjent egenkapital	
Egenkapital 31.12.2019	40.000	-26	0	191.599	2.909	0	0	0	0	234.482
Overgang til IFRS - morbank			25.000	-1.828	-394			9.323		32.101
Egenkapital 01.01.2020	40.000	-26	25.000	189.771	2.515	0	0	9.323	0	266.583
Resultat etter skatt				8.705	2.183		215			11.103
Totalresultat 31.12.2020	0	0	0	8.705	2.183	0	215	0	0	11.103
Aksjer til virkelig verdi over utvidet resultat								-422		-422
Utbetalt fra gavefond							-215			-215
Realisert gevinst/tap omfordelt fra fond for urealiserte gev.				184	40			-224		0
Renter på fondsobligasjon				-1.072	-231					-1.303
Utbetalt utbytte										0
Skatt på renter hybdrikapital direkte mot egenkapitalen				268	58					326
Egenkapital 31.12.2020	40.000	-26	0	197.856	4.564	0	0	8.677	0	276.072
Egenkapital 31.12.2018	40.000	-566		179.209	280					218.923
Resultat etter skatt				12.390	2.629		195			15.214
Totalresultat 31.12.2019	0	0	0	12.390	2.629	0	195	0	0	15.214
Utbetalt utbytte										0
Utbetalt fra gavefond							-195			-195
Endring egne egenkapitalbevis		540								540
Egenkapital 31.12.2019	40.000	-26	0	191.599	2.909	0	0	0	0	234.482

Egenkapitaleierernes andel av overskuddet fremgår av saldo på utjevningsfondet. Foreslått utbytte er ikke avsatt til kortsiktig gjeld, men inngår i utjevningsfondet og egenkapitalen pr 31.12.2020.

Foreslått utbytte utgjør 11,25 pr. egenkapitalbevis. Det er ikke utbetalt utbytte for 2019 slik at utbytte for 2020 omfatter også 2019.

	2020	2019
Foreslått utbytte	4.500	

KONTANTSTRØMOPPSTILLING – DIREKTE METODE

Tall i tusen kroner	Morselskap		Konsern	
	2020	2019	2020	2019
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter				
Netto utbetaling av lån til kunder	81.841	-59.703	81.833	-59.699
Renteinnbetalinger på utlån til kunder	75.616	83.886	75.616	83.886
Overtatte eiendeler	-54.701	0	-54.701	0
Netto inn-/utbetaling av innskudd fra kunder	23.995	-137.489	23.995	-137.489
Renteutbetalinger på innskudd fra kunder	-22.603	-27.184	-24.044	-29.445
Netto inn-/utbetaling av lån fra kredittinstitusjoner/innskudd i kredittinstitusjoner	-1.851	3.357	-1.851	3.357
Renteutbet. på gjeld til kredittinstitusjoner/renteinnbetalinger på innskudd kredittinstitusjone	605	1.426	605	1.426
Kjøp og salg av sertifikat og obligasjoner	-82.594	122.575	-82.594	122.575
Renteinnbetalinger på sertifikat og obligasjoner	3.224	5.027	3.224	5.027
Netto provisjonsinnbetalinger	11.013	10.713	11.013	10.713
Verdiendring på finansielle instrumenter og valuta	0	91	0	91
Netto inn-/utbetaling kortsiktige investeringer i verdipapirer	-43.487	-2.061	-43.487	-2.061
Utbetalinger til drift	-46.186	-45.232	-43.304	-41.051
Betalt skatt	-5.358	-4.794	-5.358	-4.794
Utbetalte gaver	-195	-234	-195	-234
A Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-60.682	-49.621	-59.249	-47.697
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter				
Utbetaling ved investering i varige driftsmidler		-140	0	-140
Innbetaling fra salg av varige driftsmidler	0	0	0	0
Utbetaling ved kjøp av langsiktig investering i verdipapirer	-500	0	-500	0
Kjøp/salg av egne EK-bevis	0	540	0	540
Innbetaling fra salg av langsiktige investeringer i verdipapirer	3.227	0	3.227	0
Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer	2.786	2.000	2.786	2.000
B Netto kontantstrøm fra investeringsaktivitet	5.513	2.400	5.513	2.400
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter				
Netto inn-/utbetaling ved utstedelse/forfall gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	74.860	-35.059	74.860	-35.059
Innbetaling ved utstedelse av verdipapirgjeld			0	0
Utbetaling ved forfall verdipapirgjeld			0	0
Renteutbetalinger på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-4.798	-4.751	-4.798	-4.751
Netto inn-/utbetaling av lån fra kredittinstitusjoner		-30.044	-1.497	-31.933
Renter på gjeld til kredittinstitusjoner		-615	0	-615
Netto inn-/utbetaling ved utstedelse/forfall ansvarlige lån	49		49	0
Innbetaling ved utstedelse av ansvarlig lån			0	0
Utbetaling ved forfall ansvarlig lån			0	0
Renteutbetalinger på ansvarlige lån	-997	-2.483	-997	-2.483
Innbetaling ved utstedelse av fondsobligasjonskapital			0	0
Utbetaling ved forfall av fondsobligasjonskapital			0	0
Renter på fondsobligasjon	-1.303		-1.303	0
Kjøp og salg av egne aksjer			0	0
Utbetalinger fra gavefond	0		0	0
Emisjon av egenkapitalbevis	0		0	0
Utbytte til egenkapitalbeviserne	0	-2.000	0	-2.000
C Netto kontantstrøm fra finansieringsaktivitet	67.811	-74.952	66.314	-76.841
A + B + C Netto endring likvider i perioden	12.643	-122.173	12.579	-122.138
Likviditetsbeholdning 1.1	132.362	254.535	132.426	254.564
Overgangseffekt IFRS - IFRS 9 nedskrivning	-57		-57	0
Likviditetsbeholdning 31.12	144.948	132.363	144.948	132.427
Likviditetsbeholdning spesifisert:				
Kontanter og kontantekvivalenter	3.350	5.150	3.350	5.214
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og fordringer på sentralbanker	141.598	127.212	141.598	127.212
Likviditetsbeholdning	144.948	132.362	144.948	132.426

Likviditetsbeholdningen for 2019:

I kontantstrømoppstillingen for regnskap 2019 er ikke innskudd hos KFS på kr 900.000 medtatt i likviditetsbeholdning. For regnskap 2020 er balanseoppstillingen omarbeidet og regnskapstall for sum likviditetsbeholdning i balanse 2019 inneholder også innskudd hos KFS. Dette medfører at det for 2019 fremkommer en differanse på kr 900.000 mellom balansen og kontantstrømoppstillingen.

NOTE 1 - REGNSKAPSPRINSIPPER

GRUNNLAG FOR UTARBEIDELSE AV REGNSKAPET

Fra 2020 avlegger banken regnskap i samsvar med IFRS som fastsatt av EU i tråd med § 1–4, 1. ledd b) i forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak. Tilleggskrav til noter som følger av lov og forskrift for norske banker er hensyntatt. Banken har valgt å ikke omarbeide sammenligningstall iht. forskriftens § 9–2.

Regnskapsprinsippene som er beskrevet blir anvendt i utarbeidelsen av selskapets årsregnskap for 2020. Se note 43 for åpningsbalanse og effekter av overgang til nytt regnskapsspråk. Sammenligningstallene for 2019 er ikke omarbeidet og er dermed i samsvar med NGAAP.

I samsvar med forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak har selskapet valgt å unnlate å anvende IFRS 16 Leieavtaler for regnskapsåret 2020 og i stedet anvende tidligere anvendte prinsipper. I henhold til forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak har selskapet valgt å regnskapsføre utbytte og konsernbidrag fra datterselskap i samsvar med regnskapslovens bestemmelser. Tall i noter er angitt for konsern hvis ikke annet er presisert i den enkelte note, når tall for morbank og konsern er sammenfallende eller uvesentlig forskjellige.

SAMMENDRAG AV VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER

IFRS med unntak og forenklinger regulert gjennom årsregnskapsforskriften har vært gjeldende siden 01.01.2020, for periodene til og med 31.12.2019 har banken benyttet Regnskapsloven av 1998, forskrift om årsregnskap for banker, samt god regnskapsskikk.

Regnskapet er presentert i norske kroner, og alle tall er vist i hele tusen, med mindre annet er spesifikt angitt.

Segmentinformasjon

Driftssegmenter rapporteres slik at de er i overensstemmelse med rapporterbare segmenter i henhold til den interne rapporteringen i Åfjord Sparebank.

Inntektsføring

Inntektsføring av renter etter effektiv rentemetode benyttes for balanseposter som vurderes til amortisert kost og for fordringer som vurderes til virkelig verdi i balansen og amortisert kost i resultatet med forskjellen i endring i virkelig verdi og resultatføring etter amortisert kost presentert i utvidet resultat. For rentebærende balanseposter som vurderes til virkelig verdi over resultatet inntektsføres den nominelle renten løpende, mens verdiendringer regnskapsføres ved periodeslutt. Renteinntekter på engasjementer som er kredittforringet beregnes ved bruk av effektiv rente på nedskrevet verdi. Renteinntekter på engasjementer som ikke er kredittforringet beregnes ved bruk av effektiv rente på brutto amortisert kost (amortisert kost før avsetning for forventede tap).

Åfjord Sparebank beregner effektiv rente på to ulike måter avhengig av om instrumentet (lånet) er, eller ikke er, kredittforringet ved første gangs balanseføring. Den effektive renten er den renten som får nåverdien av fremtidige kontantstrømmer innenfor lånets forventede løpetid til å bli lik bokført verdi av lånet ved første gangs balanseføring. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer, samt eventuelt restverdi ved utløpet av forventet løpetid. For lån som ikke er kredittforringet ved første gangs balanseføring benyttes kontraktsfestede kontantstrømmer uten justering for forventede tap. For lån som er kredittforringet ved første gangs balanseføring korrigeres kontraktsfestede kontantstrømmer for forventede tap. Den effektive renten betegnes da som en kredittjustert effektiv rente.

Renteinntekter på finansielle instrumenter klassifisert som utlån inkluderes på linjen for netto renteinntekter. Gebyrer og provisjoner resultatføres etter hvert som tjenesten ytes. Gebyrer for etablering av låneavtaler inngår i kontantstrømmene ved beregning av amortisert kost og inntektsføres under netto renteinntekter etter effektiv rentemetode. I andre driftsinntekter inngår blant annet gebyrer og provisjoner knyttet til betalingsformidling, kredittformidling og verdipapirtjenester.

Resultatføringen skjer når tjenestene er levert.

Utbytte fra investeringer resultatføres på tidspunkt utbyttet er vedtatt på generalforsamlingen. Leieinntekter fra operasjonelle leieavtaler inntektsføres med like beløp løpende, etter hvert som de opptjenes.

Finansielle instrumenter – innregning og fraregning

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes når banken blir part i instrumentets kontraktsmessige vilkår. Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettighetene til kontantstrømmer fra de finansielle eiendelene utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all eller tilnærmet all risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres. Finansielle forpliktelser fraregnes på det tidspunkt rettighetene til de kontraktsmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt.

Finansielle instrumenter – klassifisering

Ved første gangs regnskapsføring blir finansielle instrumenter klassifisert i en av de følgende kategorier, avhengig av typen instrument og formålet med investeringen.

Finansielle eiendeler klassifiseres i gruppene:

- Amortisert kost
- Virkelig verdi med verdiendring over utvidet resultat
- Virkelig verdi med verdiendring over resultat

Finansielle forpliktelser klassifiseres som:

- Finansielle forpliktelser til virkelig verdi med verdiendringer over resultat
- Andre finansielle forpliktelser målt til amortisert kost.

Med tanke på klassifisering og måling krever IFRS 9 at alle finansielle eiendeler klassifiseres basert på en vurdering av banken forretningsmodell og kontantstrømmene knyttet til de ulike instrumentene. Utlån med flytende rente er klassifisert til amortisert kost. Utlån med fast rente der banken har som formål å motta kontraktsmessige kontantstrømmer i form av renter og avdrag, er sikret med derivater for å matche finansieringen til flytende rente. Banker benytter derfor opsjonen til å klassifisere disse utlånene til virkelig verdi med verdiendring over resultat for å unngå et regnskapsmessig misforhold på disse utlånene. Banker har anledning til å overføre utlån med pant i boligeiendom til Eika Boligkreditt som har belåningsgrad under 60 %. Banker overfører utlån fra egen balanse kun unntaksvis og kun med uvesentlig volum. Banker har derfor klassifisert utlån som kan overføres til Eika Boligkreditt til amortisert kost.

Bankens likviditetsportefølje er klassifisert til virkelig verdi over resultatet iht. til den forretningsmodellen som styrer forvaltningen av likviditetsporteføljen. Egenkapitalinstrumenter som er strategiske investeringer, er klassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat uten resirkulering. Disse egenkapitalinstrumentene er ikke derivater eller holdt for handelsformål.

Finansielle forpliktelser måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode. I kategorien finansielle forpliktelser til amortisert kost inngår klassene innskudd fra og forpliktelser overfor kunder og rentebærende forpliktelser som sertifikat- og obligasjonsgjeld.

MÅLING

Måling til virkelig verdi

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som omsettes i aktive markeder fastsettes med henvisning til noterte markedspriser eller kurser fra forhandlere av finansielle instrumenter. Markedet er aktivt dersom det er mulig å fremskaffe eksterne observerbare priser, kurser eller renter og disse prisene representerer faktiske og hyppige markedstransaksjoner.

For finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked, fastsettes den virkelige verdien ved hjelp av en egnet verdsettelsesmetode. Slike verdsettelsesmetoder omfatter bruk av nylig foretatte markedstransaksjoner på armlengdes avstand mellom velinformerte og frivillige parter, dersom slike er tilgjengelige, henvisning til virkelig verdi av et annet instrument som praktisk talt er det samme, diskontert kontantstrømsberegning eller andre verdsettelsesmodeller. I den grad observerbare markedspriser er tilgjengelig for variable som inngår i verdsettelsesmodeller, så benyttes disse.

Det gjøres ikke fradrag for transaksjonskostnader ved fastsettelsen av virkelig verdi.

Måling til amortisert kost

Finansielle instrumenter som ikke måles til virkelig verdi, måles til amortisert kost, og inntektene/ kostnadene beregnes ved bruk av instrumentets effektive rente. Amortisert kost fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer og direkte, marginale transaksjonskostnader som ikke direkte betales av kunden, samt eventuell restverdi ved utløpet av forventet løpetid. Hvis forventede tap er inkludert ved beregningen av effektiv rente så inkluderes forventet tap i kontantstrømmene ved beregning av amortisert kost. Amortisert kost er nåverdien av slike kontantstrømmer neddiskontert med den effektive renten med fradrag for avsetning for forventede tap.

Måling av finansielle garantier

Ustedte finansielle garantier vurderes til virkelig verdi, som ved første gangs regnskapsføring anses å være mottatt vederlag for garantien. Ved etterfølgende måling vurderes uvedte finansielle garantier til det høyeste beløp av mottatt vederlag for garantien med fradrag for eventuelle resultatførte amortiseringer og forventet tap beregnet etter reglene for nedskrivning av finansielle eiendeler.

NEDSKRIVNING AV FINANSIELLE EIENDELER

Under IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kreditttap. Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler omfatter finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over utvidet resultat. I tillegg er også lånetilsagn som ikke måles til virkelig verdi over resultatet, finansielle garantikontrakter, kontraktseiendeler og fordringer på leieavtaler omfattet. Et finansielt instrument som ikke er kreditforringet vil ved førstegangs balanseføring få en avsetning for tap tilsvarende 12-måneders forventet tap, og klassifiseres i steg 1.

12-måneders forventet tap er nåverdien, bestemt ved bruk av den effektive renten, av det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til mislighold som inntreffer de første 12 månedene. Dersom kreditttrisikoen, vurdert som sannsynligheten for mislighold over gjenværende levetid for en eiendel eller gruppe av eiendeler, er ansett å ha økt vesentlig siden første gangs innregning skal, det gjøres en tapsavsetning tilsvarende nåverdien, bestemt ved bruk av den effektive renten, av det tapet som er forventet å inntreffe over hele den forventede levetiden til instrumentet hele den forventede levetiden til eiendelen, og eiendelen skal reklassifiseres til steg 2.

For utlån klassifisert i henholdsvis steg 1 og 2 beregnes renten basert på brutto balanseført verdi og avsetningen for tap er normalt modellbasert.

Dersom det oppstår en kredittforringelse skal instrumentet flyttes til steg 3. Renteinntekter innregnes da basert på amortisert kost og tapsavsetningen settes normalt på individuell basis. For ytterligere detaljer henvises det til IFRS 9.

NEDSKRIVNINGSMODELL I BANKEN

Forventet kredittap (ECL) i steg 1 og 2 beregnes som $EAD \times PD \times LGD$, neddiskontert med effektiv rente. Eika har utviklet egne modeller for beregning av sannsynlighet for mislighold (PD) og tap gitt mislighold (LGD). Bankens systemleverandør Skandinavisk Data Center (SDC) har, på vegne av Eika, videreutviklet løsning for eksponering ved mislighold (EAD), beregning av tap og modell for vurdering om et engasjement har hatt vesentlig økning i kredittrisiko siden første gangs innregning, som banken har valgt å benytte. Nedskrivningsmodellen er ytterligere beskrevet i note 2.

OVERTAGELSE AV EIENDELER

Eiendeler som overtas i forbindelse med oppfølging av misligholdte og nedskrevne engasjementer, verdsettes ved overtagelsen til virkelig verdi. Slike eiendeler klassifiseres i balansen etter sin art. Etterfølgende verdivurdering og klassifisering av resultateffekter følger prinsippene for den aktuelle eiendelen.

PRESENTASJON AV RESULTATPOSTER KNYTTET TIL FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSE TIL VIRKELIG VERDI

Realiserte gevinster/(tap) samt endringer i estimerte verdier på finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet, inkludert utbytte, medtas i regnskapet under "Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter" i den perioden de oppstår.

SIKRINGSBOKFØRING

Åfjord Sparebank benytter ikke sikringsbokføring.

MOTREGNING

Finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser motregnes og presenteres bare når banken har en juridisk håndhevbar rett til å motregne og når banken har til hensikt å gjøre opp på nettogrunnlag. Inntekter og kostnader motregnes ikke med mindre det kreves eller tillates i henhold til IFRS.

VALUTA

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs. Ikke-pengeposter som måles til historisk kurs uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til norske kroner ved å benytte valutakursen på transaksjonstidspunktet. Ikke-pengeposter som måles til virkelig verdi uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til valutakursen fastsatt på balansetidspunktet. Valutakursendringer resultatføres løpende i regnskapsperioden. Regnskapet presenteres i norske kroner, som er bankens funksjonelle valuta.

VARIGE DRIFTSMIDLER

Varige driftsmidler omfatter bygninger, tomter og driftsløsøre, og er vurdert til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Anskaffelseskost for varige driftsmidler er kjøpspris, inkludert avgifter /skatter og kostnader direkte knyttet til å sette anleggsmiddelet i stand for bruk. Utgifter påløpt etter at driftsmidlet er tatt i bruk, slik som løpende vedlikehold, resultatføres, mens øvrige utgifter som forventes å gi fremtidige økonomiske fordeler, blir balanseført. Det er benyttet lineære avskrivninger for å allokere kostpris over driftsmidlenes brukstid.

NEDSKRIVNING AV VARIGE DRIFTSMIDLER OG IMMATERIELLE EIENDELER

Ved hvert rapporteringstidspunkt og dersom det foreligger indikasjoner på fall i varige driftsmidler og immaterielle eiendelsers verdi, vil eiendelenes gjenvinnbare beløp estimeres for å beregne eventuell nedskrivning. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av eiendelens virkelige verdi med fratrekk av salgskostnader og bruksverdi. Eiendelens balanseførte verdi nedskrives dersom balanseført verdi er høyere enn estimert gjenvinnbart beløp.

LEIEAVTALER

En leieavtale klassifiseres som finansiell leieavtale dersom den i det vesentlige overfører risiko og avkastning forbundet med eierskap. Øvrige leieavtaler klassifiseres som operasjonelle leieavtaler. Fra 2021 vil banken følge prinsippene i IFRS 16 for regnskapsføring av leieavtaler.

INVESTERINGER I TILKNYTTETE SELSKAPER

Tilknyttede selskaper er enheter hvor banken har betydelig innflytelse, men ikke kontroll, over den finansielle og operasjonelle styringen (normalt ved eierandel på mellom 20 % og 50 %). Regnskapet inkluderer bankens andel av resultat fra tilknyttede selskaper regnskapsført etter egenkapitalmetoden fra det tidspunktet betydelig innflytelse oppnås og inntil slik innflytelse opphører.

SKATT

Skattekostnad består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt/skattefordel er beregnet på alle forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld, samt underskudd til fremføring. Utsatt skattefordel er regnskapsført når det er sannsynlig at banken vil ha tilstrekkelige skattemessige overskudd i senere perioder til å nyttiggjøre skattefordelen. Bankens regnskapsfører tidligere ikke regnskapsført utsatt skattefordel i den grad det har blitt sannsynlig at banken kan benytte seg av den utsatte skattefordelen. Likeledes vil selskapet redusere utsatt skattefordel i den grad banken ikke lenger anser det som sannsynlig at det kan nyttiggjøre seg av den utsatte skattefordelen. Utsatt skatt og utsatt skattefordel er målt basert på forventet fremtidige skattesatser og skatteregler som gjelder på balansedagen, eller som med overveiende sannsynlighet ventes vedtatt, og som antas å skulle benyttes når den utsatte skattefordelen realiseres eller når den utsatte skatten skal gjøres opp. Betalbar skatt og utsatt skatt er regnskapsført direkte mot egenkapitalen i den grad skattepostene relaterer seg til egenkapitaltransaksjoner, med unntak av fondsobligasjoner hvor skatteeffekten av rentekostnaden føres i ordinært resultat og konsernbidrag fra mor- eller søsterselskap som blir resultatført.

PENSJONSFORPLIKTELSE

Pensjonskostnader og – forpliktelser følger IAS 19. Banken har en ordning med innskuddsbasert pensjon for alle ansatte. I tillegg har banken AFP ordning. For innskuddsordningen betaler banken innskudd til privat administrerte livs- og pensjonsforsikringselskap. Banken har ingen ytterligere betalingsforpliktelser etter at innskuddene er betalt. Innskuddene kostnadsføres fortløpende og regnskapsføres som lønnskostnad. AFP ordningen behandles regnskapsmessig som innskuddsordningen.

FONDSOBLIGASJONSLÅN

Utstedte fondsobligasjoner hvor banken ikke er forpliktet til å utbetale renter tilfredsstiller ikke definisjonen av en finansiell forpliktelse og klassifiseres følgelig som egenkapital i balansen. Renter presenteres som en reduksjon av annen egenkapital, mens skatteeffekten av rentene presenteres som skattekostnad.

UTBYTTE

Utbytte behandles etter regler for IFRS. Utbytte blir ikke klassifisert som kortsiktig gjeld før dette er vedtatt av forstandskapet, og vil dermed inngå i bankens egenkapital på balansedagen.

HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Ny informasjon etter balansedagen om selskapets finansielle stilling på balansedagen er tatt hensyn til i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker selskapets finansielle stilling på balansedagen, men som vil påvirke selskapets finansielle stilling i fremtiden er opplyst om dersom dette er vesentlig.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet med utgangspunkt i kontantstrømmer fra operasjonelle –, investerings–, og finansieringsaktiviteter etter direkte metode. Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter er definert som alle inn- og utbetalinger knyttet til utlåns- og innskuddsvirksomheten mot kunder og kredittinstitusjoner, inn- og utbetalinger fra kortsiktige verdipapirer, samt utbetalinger generert fra omkostninger knyttet til den ordinære operasjonelle virksomheten. Investeringsaktiviteter er definert som kontantstrømmer fra langsiktige verdipapirtransaksjoner, – samt investeringer i driftsmidler og eiendommer. Kontantstrømmer fra opptak og nedbetaling av ansvarlige lån og obligasjonsgjeld og egenkapital er definert som finansieringsaktiviteter. Likvider omfatter kontanter og fordringer på Norges Bank.

NOTE 2 – KREDITTRISIKO - NEDSKRIVNINGSMODELL

DEFINISJON AV MISLIGHOLD

Mislighold er definert som overtrekk på minimum 1.000 kroner i mer enn 90 sammenhengende dager. En kundes engasjement vil også bli klassifisert som misligholdt dersom banken vurderer at kundens økonomiske situasjon gjør det sannsynlig at kundens finansielle forpliktelser overfor banken ikke vil bli oppfylt. I slike tilfeller vil kunden bli tapsmarkert og det blir gjennomført en individuell vurdering av nedskrivningsbehovet.

Fra og med 1.1.2021 innføres ny definisjon av mislighold, det følger av disse reglene at en kunde vil bli klassifisert som misligholdt dersom minst ett av følgende kriterier er oppfylt:

- Kunden har et overtrekk som både overstiger en relativ- og absolutt grense i mer enn 90 sammenhengende dager. For både PM- og BM-kunder er den relative grensen lik 1% av kundens samlede eksponeringer.
 - For PM-kunder er den absolutte grensen lik 1.000 kroner
 - For BM-kunder er den absolutte grensen lik 2.000 kroner
- Det er vurdert som sannsynlig at kunden ikke vil kunne innfri sine kredittforpliktelser overfor banken (unlikely to pay – UTP).
- Kunden er smittet av en annen kunde som er i mislighold i henhold til de to første kriteriene nevnt over.

EKSPONERING VED MISLIGHOLD (EAD)

EAD for avtaler i steg 1 består av utestående fordring eller forpliktelse justert for kontantstrømmer de neste 12 månedene og for avtaler i steg 2 de neddiskonterte kontantstrømmene for den forventede levetiden til avtalen. For garantier er EAD lik den utestående forpliktelse på rapporteringsdatoen multiplisert med en konverteringsfaktor på 1 eller 0,5 avhengig av type garanti. Ubenyttede kreditter har EAD lik utestående ubenyttet kreditt på rapporteringstidspunktet.

Forventet levetid på en avtale beregnes ut fra lignende avtalers historiske gjennomsnittlige levetid.

Avtaler som modifiseres måles fra opprinnelig innvilgelsestidspunkt selv om avtalen får nye betingelser.

TAP VED MISLIGHOLD (LGD)

Estimat for LGD er basert på historiske tap i alle Eika-banker basert på ulike intervall av sikkerhetsdekning. Datagrunnlaget oppdateres med tapshistorikk for nye perioder. Modellene skiller mellom person- og bedriftskunder.

Personkunder

- Kunder med sikkerhet i fast eiendom
- Kunder med annen sikkerhet enn fast eiendom
- Kunder uten registrert sikkerhet

Bedriftskunder

- Kunder med sikkerhet
- Kunder uten sikkerhet

Verdien av sikkerheter er hensyntatt og baserer seg på estimerte realisasjonsverdier.

SANNSYNLIGHET FOR MISLIGHOLD (PD)

Bankens PD-modell er utviklet av Eika Gruppen. PD-modellen estimerer sannsynlighet for mislighold ved å estimere statistiske sammenhenger mellom mislighold og kundens finansielle stilling, demografiske data og betalingsadferd. For deler av porteføljen benyttes policykoder når kundens risiko ikke kan beregnes på ordinær måte, dette kan skyldes kundetype eller hendelse. Kunder med policykode overstyres til en risikoklasse med tilhørende forhåndsdefinert PD.

Banken fikk i februar 2020 på plass en ny PD modell, beskrivelsen som følger dekker denne modellen. Modellen skiller mellom personkunder og bedriftskunder, og måler sannsynlighet for mislighold de neste 12 måneder (PD 12 mnd.). Totalmodellen består videre av to undermodeller, herunder en adferdsmodell og en generisk modell, som vektet ulikt basert på tid som kunde og tid siden siste kredittsøk. Totalmodellen består utelukkende av den generiske modellen i de tilfeller hvor kundeforholdet og tid siden siste kredittsøk har vært kortere enn en forhåndsdefinert tidshorisont. Kun adferdsmodell benyttes dersom kundeforholdet og tid siden siste kredittsøk har vært lengre enn en gitt tidshorisont. I alle andre tidshorisonter vil en kombinasjon av modellene benyttes. Dette gjelder også for BM-kunder som ikke er gjenpartspliktige.

Adferdsmodellen angir PD 12 mnd. basert på observert adferd fra kundenes konto, transaksjoner og produktfordeling.

Generisk modell angir PD 12 mnd. basert på offentlig informasjon. Generisk modell er utviklet av Bisnode på alle norske foretak/husholdninger med konkurs/alvorlig betalingsanmerkning som utfallsvariabel. For bedriftskunder består den generiske modellen av fire undermodeller, herunder enkeltpersonsforetak (ENK), foretak der eier direkte hefter for gjeld (ANS/DA), øvrige foretak med innlevert regnskap og øvrige foretak uten regnskap.

For personkunder består den generiske modellen av fem undermodeller, hvorav fire er delt opp etter kundens alder (18–26 år, 27–42 år, 43–65 år og 66+ år) og den siste består av personer, uansett alder, med minst en aktiv betalingsanmerkning.

Modellene blir årlig validert og recalibreres ved behov. Ved forringelse av modellenes kvalitet blir det utviklet nye modeller. Ved beregning av misligholdssannsynlighet over forventet levetid på engasjementet (PD liv) benyttes det en migrasjonsbasert framskrivning for å estimere forventet mislighold fram i tid, basert på sannsynlighet for mislighold de neste 12 måneder (PD 12 mnd.).

VESENTLIG ØKNING I KREDITTRISIKO (MIGRERING)

Vesentlig økning i kredittrisiko måles basert på utvikling i PD. PD slik den ble estimert å være på rapporteringstidspunktet den gangen eiendelen for første gang ble innregnet (PD ini), sammenlignes med det PD faktisk er på rapporteringstidspunktet. Dersom PD er høyere enn forventet på rapporteringstidspunktet må det vurderes om det har forekommet en vesentlig økning i kredittrisiko:

- For engasjement som hadde opprinnelig PD 12 mnd. mindre enn 1 %, er vesentlig økning definert som: $PD\ 12\ mnd > PD\ 12\ mnd.\ ini + 0,5\ \% \text{ og } PD\ liv > PD\ liv\ ini * 2$
- For engasjement som hadde opprinnelig PD 12 mnd. over eller lik 1 %, er vesentlig økning definert som: $PD\ 12\ mnd > PD\ 12\ mnd.\ ini + 2\ \% \text{ eller } PD\ liv > PD\ liv\ ini * 2$

Det foreligger ingen spesifikke karenskriterier med tanke på migrering, følgelig vil engasjementet bli tilbakeført til steg 1 dersom tilhørende PD endringer ikke lenger oppfyller kravene til vesentlig økning i kredittrisiko.

Det er i tillegg to absolutte kriterier som alltid definerer en vesentlig økning i kredittrisiko.

- Eiendelen er ikke kredittforringet, men det er gitt betalingslettelser i forbindelse med at kunden er i finansielle vanskeligheter.
- Eiendelen har et overtrekk på minimum 1.000 kroner i mer enn 30 sammenhengende dager.

FORVENTET KREDITTAP BASERT PÅ FORVENTNINGER TIL FREMTIDEN

IFRS 9 krever at framoverskuende informasjon inkluderes i vurdering av forventede kredittap. Forventninger til fremtiden er utledet av en makromodell der det hensyntas tre scenarioer – base case, best case og worst case – for forventet makroøkonomisk utvikling ett til fire år fram i tid. Scenarioene er gitt følgende sannsynlighetsvektning base 70%, worst 20% og best 10%. Variablene arbeidsledighet, oljepris, boligpriser, husholdningers gjeld og bankenes utlånsrente inngår i modellen. Variablene er fordelt på fylker for personmarkedet og på bransjer for bedriftsmarkedet. Variablene og tilhørende vektning fastsettes av sjefsøkonom i Eika Gruppen. De makroøkonomiske variablene er ikke uavhengige noe som betyr at en endring i en variabel vil påvirke prognosen for enkelte av de andre variablene, det gir derfor begrenset informasjon å se på sensitiviteten til hver enkelt variabel.

I worst scenarioet er hver variabel tilordnet en lavere forventning relativt til base scenarioet og visa versa i best scenarioet. Tabellen nedenfor viser prognosen for de ulike variablene i alle tre scenarioer.

	2021	2022	2023	2024
Base case				
Arbeidsledighet (nivå)	4,0 %	4,0 %	4,0 %	4,0 %
Endring i husholdningenes gjeldsgrad	-1,6 %	-0,6 %	0,0 %	0,0 %
Bankenes utlånsrente (nivå)	3,0 %	3,4 %	4,0 %	4,0 %
Oljepris (USD pr. fat)	58	60	61	63
	2021	2022	2023	2024
Worst case				
Arbeidsledighet (nivå)	4,5 %	5,1 %	5,5 %	5,5 %
Endring i husholdningenes gjeldsgrad	-2,0 %	-2,0 %	0,0 %	4,1 %
Bankenes utlånsrente (nivå)	2,6 %	2,2 %	1,8 %	1,6 %
Oljepris (USD pr. fat)	55	53	51	49
	2021	2022	2023	2024
Best case				
Arbeidsledighet (nivå)	3,8 %	3,2 %	2,9 %	2,9 %
Endring i husholdningenes gjeldsgrad	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %
Bankenes utlånsrente (nivå)	3,0 %	3,5 %	4,0 %	4,6 %
Oljepris (USD pr. fat)	59	61	64	66

NEDSKRIVNINGER I STEG 3

Banken gjennomgår hele bedriftsporteføljen årlig, og store og spesielt risikable engasjementer gjennomgås løpende. Lån til privatpersoner gjennomgås når de er misligholdt eller dersom de har dårlig betalingshistorikk. Ved estimering av nedskrivning på enkelt kunder vurderes både aktuell og forventet fremtidig finansiell stilling, og for engasjementer i bedriftsmarkedet også markedssituasjonen for kunden, aktuell sektor og markedsforhold generelt. Muligheten for rekapitalisering, restrukturering og refinansiering vurderes også. Samlet vurdering av disse forholdene legges til grunn for estimering av fremtidig kontantstrøm. Kontantstrømmene estimeres som hovedregel over en periode tilsvarende forventet løpetid for den aktuelle kunden, eller gruppe av kunder dersom dette er likhetstrekk knyttet til kundene. Banken avsetter for tap i steg 3 dersom kunden er kredittforringet. Ved vurdering av tapsavsetningen hefter det usikkerhet ved estimering av tidspunkt og beløp for fremtidige kontantstrømmer inkludert verdsettelse av sikkerhetsstillelse. Det vises til note 11 for oversikt over nedskrivning på utlån og garantier.

KREDITTRISIKO

Banken tar kreditt risiko, som er risikoen for at motparten vil påføre banken et tap ved ikke å gjøre opp bankens tilgodehavende. Kreditteksponering er primært knyttet til utestående lån og gjeldspapirer. Det er også kreditt risiko knyttet til "off-balance" finansielle instrumenter som lånetilsagn, ubenyttet kreditt og garantier.

Se note 6–13 for vurdering av kreditt risiko.

KLASSIFISERING

Sannsynlighet for mislighold brukes som mål på kredittkvalitet. Banken deler porteføljen inn i ti risikoklasser, basert på PD for hvert kredittengasjement. se den underliggende tabellen. Kredittforringede engasjementer (steg 3) er gitt en PD på 100 prosent. Bankens portefølje inndelt etter risikoklasser og steg er presentert i note 6.

Risikoklasse	Sansynlighet for mislighold fra	Sansynlighet for mislighold til
1	0,0000	0,0010
2	0,0010	0,0025
3	0,0025	0,0050
4	0,0050	0,0075
5	0,0075	0,0125
6	0,0125	0,0200
7	0,0200	0,0300
8	0,0300	0,0500
9	0,0500	0,0800
10	0,0800	1,0000

NOTE 3 – ANVENDELSE AV ESTIMATER OG SKJØNNMESSIGE VURDERINGER

Estimater og skjønnsmessige vurderinger vurderes løpende og er basert på historisk erfaring og andre faktorer. For regnskapsformål benytter banken estimater og antagelser om fremtiden.

Regnskapsestimaterne kan avvike fra de oppnådde resultater, men de er basert på beste estimat på tidspunktet for regnskapsavleggelsen. Estimaterne og antagelsene som har betydelig risiko for vesentlig å påvirke balanseført verdi av eiendeler eller forpliktelser er behandlet nedenfor. Nedenfor gjennomgås de mest vesentlige skjønnsmessige vurderingene, som bankens ledelse legger til grunn ved avleggelse av regnskapet.

NEDSKRIVNING PÅ UTLÅN OG GARANTIER

Banken gjennomgår utvalgte terskelverdier av bedriftsmarkedsporteføljen årlig. Store og spesielt risikable, samt misligholdte og tapsutsatte engasjementer gjennomgås kvartalsvis. Lån til privatpersoner gjennomgås når de er misligholdt og senest etter 90 dager, eller dersom de har en særdeles dårlig betalingshistorikk.

Bankens systemer for risikoklassifisering er omtalt under risikostyring. Banken foretar individuell vurdering av nedskrivningsbehovet dersom det foreligger kredittforringelse som kan identifiseres på enkeltengasjement, og kredittforringelsen medfører redusert fremtidig kontantstrøm til betjening av engasjementet. Eksempler på kredittforringelse vil være mislighold, konkurs, likviditet eller andre vesentlige finansielle problemer.

Nedskrivninger i steg 3 beregnes som forskjellen mellom lånets bokførte verdi og nåverdien av diskontert forventet kontantstrøm basert på effektiv rente.

Øvrige nedskrivninger i steg 1 og 2 baserer seg på tapsestimat beregnet med grunnlag på 12 måneders og livslang sannsynlighet for mislighold (probability of default – PD), tap ved mislighold (loss given default – LGD) og eksponering ved mislighold (exposure at default – EAD).

Se note 13 for sensitivitetsberegninger.

VIRKELIG VERDI I IKKE AKTIVE MARKEDER

Virkelig verdi på finansielle instrumenter som ikke er notert i et aktivt marked (nivå 2 og 3) er verdsatt ved bruk av verdsettelsesteknikker, slike verdsettelsesteknikker vil være beheftet med usikkerhet. Verdsettelsesteknikker (for eksempel modeller) som er benyttet for å bestemme virkelig verdi er vurderes periodisk opp mot utvikling i verdi av lignende instrumenter, og gjennomførte transaksjoner i samme papir. I den grad det er praktisk mulig benyttes observerbare data, men på områder som kredittrisiko volatilitet og korrelasjoner må det benyttes estimater. Endring i forutsetningene om disse faktorene kan påvirke virkelig verdi på finansielle instrumenter.

Se note 26 for virkelig verdi finansielle instrumenter.

NOTE 4 – KAPITALDEKNING

Kapitaldekning pr 31.12.2020 er beregnet ut fra forslag om utbetaling av utbytte på kr 4,5 mill. Den gjennomførte fusjonen med Næringstorget AS får en negativ virkning på bankens kapitaldekning. I 2015 ble bankens bygg solgt til datterselskapet Næringstorget AS til virkelig verdi. Dette medførte at banken inntektsførte en gevinst i bankens regnskap. I forbindelse med fusjonen i 2020 er denne gevinsten tilbakeført med nedskrivning mot egenkapitalen.

Bankens kapitaldekning, henholdsvis ren kjernekapitaldekning, kjernekapitaldekning og kapitaldekning, er ved utgangen av 2020 beregnet til 16,7 %, 18,6 % og 20,8 %.

Konsolidert kapitaldekning er basert på forholdsmessig konsolidering av eierandeler i finansforetak i samarbeidende grupper. For Åfjord Sparebank sin del vil finansforetak i samarbeidende gruppe være Eika Boligkreditt AS og Eika Gruppen AS. Bankens har en eierandel på 0,31 % i Eika Gruppen AS og på 0,53 % i Eika Boligkreditt AS.

Konsolidert kapitaldekning med samarbeidsgruppen utgjør henholdsvis 15,9 %, 17,7 % og 19,9 %.

Banken har pr 31.12.2020 ett Pilar 2 krav på banknivå på 3 %, slik at minimumskravet til kapitaldekning vil være 14,0 % på bankens rene kjernekapital.

- Ren kjernekapital	4,5 %
- Bevaringsbuffer	2,5 %
- Systemrisikobuffer	3,0 %
- Motsyklisk buffer	1,0 %
- Sum	11,0 %
- Bankens Pilar 2 krav på banknivå	3,0 %
- Minstekrav til kjernekapital	14,0 %

I ICAAP for 2020–2022 har styret vedtatt et kapitalmål for banken på konsolidert nivå på 17,2 % og ett fremtidig mål om 18,0 %.

	Morbank		Konsolidert kap.dekn. inkl. samarb.gruppe
Tall i tusen kroner	2020	2019	2020
Opptjent egenkapital	199.158	198.850	168.877
Innbetalt egenkapitalbevis	39.974	39.974	39.974
Fond for urealiserte gevinster	8.679		
Overkursfond	0		23.877
Utjevningsfond	4.564	2.909	
Annen egenkapital	-1.303		8.897
Aksjekapital			6.557
Gavefond			
Sum egenkapital	251.072	241.733	248.183
Immaterielle eiendeler			-79
Avsatt utbytte	-4.500		
Fradrag for forsvarlig verdsetting	-429		-553
Fradrag i ren kjernekapital	-22.910	-17.489	-3.839
Ren kjernekapital	223.233	224.244	243.711
Fondsobligasjoner	25.000	25.000	28.338
Fradrag i kjernekapital			
Sum kjernekapital	248.233	249.244	272.050
Tilleggskapital - ansvarlig lån	30.000	30.000	34.208
Fradrag i tilleggskapital			
Netto ansvarleg kapital	278.233	279.244	306.257
Eksponeringskategori (vektet verdi)			
Stater			11
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	16.096	1.402	21.453
Offentlige eide foretak	0	0	0
Institusjoner	4.043	52	15.323
Foretak	135.344	182.283	137.752
Massemarked	0	0	6.483
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	762.578	833.345	925.302
Forfalte engasjementer	106.770	27.202	106.953
Høyrisiko-engasjementer	17.577	0	17.577
Obligasjoner med fortrinnsrett	15.898	17.265	19.865
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	18.021	12.118	18.021
Andeler i verdipapirfond	9.379	0	9.693
Egenkapitalposisjoner	26.738	48.126	18.736
Øvrige engasjement	108.677	51.558	109.530
CVA-tillegg			12.330
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	1.221.120	1.173.351	1.419.029
Beregningsgrunnlag fra operasjonell risiko	114.369	112.010	118.739
Sum beregningsgrunnlag	1.335.489	1.285.361	1.537.768
Kapitaldekning i %	20,83 %	21,72 %	19,92 %
Kjernekapitaldekning	18,59 %	19,39 %	17,69 %
Ren kjernekapitaldekning i %	16,72 %	17,45 %	15,85 %
Uvektet kjernekapitalandel i %	9,35 %	9,66 %	8,31 %

Konsolidering av samarbeidende grupper – 2019

	2019
Ren kjernekapital	232.456
Kjernekapital	261.148
Ansvarlig kapital	295.801
Beregningsgrunnlag	1.491.327
Kapitaldekning i %	19,83 %
Kjernekapitaldekning	17,51 %
Ren kjernekapitaldekning i %	15,59 %
Uvektet kjernekapitalandel i %	8,14 %

NOTE 5 – RISIKOSTYRING

Bankens forretningsaktiviteter fører til at virksomheten er eksponert for en rekke finansielle risiki. Bankens målsetting er å oppnå en balanse mellom avkastning og risiko, og å minimere potensielle negative virkninger på bankens finansielle resultat. Bankens finansielle risikostyring er etablert for å identifisere og analysere disse risikoene, samt å etablere passende risikorammer og –kontroller, og å overvåke overholdelsen gjennom bruk av pålitelige og oppdaterte informasjonssystemer. Banken vurderer jevnlig de etablerte retningslinjene for risikostyring og systemet som er etablert for å sikre at endringer i produkter og markeder blir reflektert i risikorammene.

Ansvar for bankens risikostyring og kontroll er delt mellom bankens styre og ledelsen. Styret vedtar bankens mål og rammestruktur innenfor alle risikiområder, herunder retningslinjer for styring av risiko.

Administrerende banksjef har ansvaret for bankens samlede risikostyring. Alle beslutninger knyttet til risiko og risikostyring blir normalt fattet av administrerende banksjef i samråd med øvrige medlemmer i bankens ledelse. Alle ledere i banken har ansvar for å styre risiko og sikre god intern kontroll innenfor eget område i tråd med banken sin vedtatte risikoprofil.

LIKVIDITETSRISIKO

Risikoen for at banken ikke er i stand til å innfri sine forpliktelser ved forfall, samt risikoen for at banken ikke klarer å møte sine likviditetsforpliktelser uten at kostnaden øker dramatisk. Ut ifra et bredere perspektiv inneholder likviditetsrisiko også risiko for at banken ikke er i stand til å finansiere økninger i eiendeler etter hvert som refinansieringsbehovet øker. Likviditetsstyringen tar utgangspunkt i bankens overordnede likviditetspolicy vedtatt av styret. Likviditetspolicyen gjennomgås minimum årlig. Bankens rammer og retningslinjer for likviditetsrisiko gjenspeiler bankens konservative risikoprofil på området. Bankens innskudd består primært av innskudd fra helkunder i bankens markedsområde.

Se note 14 for vurdering av likviditetsrisiko.

MARKEDSRISIKO

Banken er eksponert for markedsrisiko, som er risikoen for at virkelig verdi av framtidige kontantstrømmer knyttet til finansielle instrumenter vil endres pga. endringer i markedspriser. Markedsrisiko er knyttet til åpne posisjoner i rente-, valuta og aksjeprodukter som er eksponert mot endrede markedspriser og endringer i volatiliteten til priser som rentesatser, kredittspreader, valutakurser og aksjepriser.

Styring av markedsrisiko tar utgangspunkt i styrevedtatt policy for markedsrisiko hvor det er satt rammer for eksponering innen ulike risikokategorier. Risikoeksponering og –utvikling overvåkes løpende og rapporteres periodisk til styre og ledelse.

Se note 15–17 og 25–30 for vurdering av markedsrisiko.

OPERASJONELL RISIKO

Risikoen for tap som skyldes svakheter eller feil i prosesser og systemer, feil begått av ansatte, eller eksterne hendelser. Styring av operasjonell risiko tar utgangspunkt i bankens policy for operasjonell risiko og internkontroll. Det gjennomføres risikovurderinger både på overordnet nivå, men også innenfor ulike prosesser som banken til enhver tid er eksponert for. Hendelser som har påvirket, eller kan påvirke bankens lønnsomhet og/eller omdømme, følges systematisk opp. I tillegg til at det årlig foretas en omfattende gjennomgang av vesentlige operasjonelle risikoer og kontrolltiltak, foretar ledelsen en løpende vurdering av operasjonelle risikohendelser og iverksetter ytterligere risikoreduserende tiltak ved behov. Det foretas løpende rapportering av operasjonelle tapshendelser og internkontrollavvik til ledelse og styret.

FORRETNINGSRISIKO

Risiko for tap på grunn av endringer i eksterne forhold som markedssituasjon eller myndighetenes reguleringer. Risikoen inkluderer også omdømmerisiko. Styring og kontroll med bankens forretningssskikkrisiko er basert på bankens styrefastsatte policy. Det påligger alle ansatte å bidra til at kundenes behov og rettigheter ivaretas på en tilfredsstillende måte, herunder gjennom en faglig god og redelig kundefølelse som sikrer at bankens kunder kan ta bevisste og velinformerte valg.

COMPLIANCE (etterlevelse)

Compliancerisiko er risikoen for at banken pådrar seg offentlige sanksjoner/bøter eller økonomiske tap som følge av manglende etterlevelse av lover og forskrifter. Banken vektlegger gode prosesser for å sikre etterlevelse av gjeldende lover og forskrifter. Styret vedtar bankens compliance-policy som beskriver hovedprinsippene for ansvar og organisering. Det arbeides kontinuerlig med å vurdere beste tilpasning til nye reguleringer og nytt regelverk for både å ivareta etterlevelse og effektivitet i organisasjonen. Nye reguleringer og nytt regelverk som påvirker driften skal fortløpende inkluderes i rutiner og retningslinjer.

Aktiviteten på compliance-området har vært stor i senere år, særlig knyttet opp mot kravene innen hvitvasking og GDPR. Banken har implementert spesifikke rutiner og retningslinjer for å sikre etterlevelse, og jobber aktivt for å opprettholde og videreutvikle de ansattes kompetanse på området.

NOTE 6 – UTLÅN TIL KUNDER FORDELT PÅ NIVÅ FOR KREDITTKVALITET

2020

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet		Brutto utlån			Herav utlån til virkelig verdi	Sum utlån
Pr. klasse finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	Steg 3			
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	1.441.540	2.793	0			1.444.332
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	277.297	68.849	0			346.145
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	83.205	36.963	0			120.169
Misligholdt og tapsutsatt (risikoklasse 11-12)	0	0	78.750			78.750
Sum brutto utlån	1.802.042	108.605	78.750		0	1.989.397
Nedskrivninger	-3.979	-1.796	-13.919			-19.694
Sum utlån til balanseført verdi	1.798.062	106.809	64.832		0	1.969.702

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet		Personmarkedet			Herav utlån til virkelig verdi	Sum utlån
Pr. klasse finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	Steg 3			
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	1.311.252	2.793	0			1.314.045
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	98.323	26.595	0			124.918
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	14.938	17.137	0			32.075
Misligholdt og tapsutsatt (risikoklasse 11-12)	0	0	20.129			20.129
Sum brutto utlån	1.424.513	46.524	20.129		0	1.491.166
Nedskrivninger	-199	-453	-2.064			-2.716
Sum utlån til bokført verdi	1.424.314	46.071	18.065		0	1.488.450

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet		Bedriftsmarkedet			Herav utlån til virkelig verdi	Sum utlån
Pr. klasse finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	Steg 3			
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	130.408	0	0			130.408
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	178.974	42.254	0			221.228
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	68.268	19.827	0			88.094
Misligholdt og tapsutsatt (risikoklasse 11-12)	0	0	58.622			58.622
Sum brutto utlån	377.650	62.080	58.622		0	498.352
Nedskrivninger	-3.780	-1.343	-11.855		0	-16.978
Sum utlån til bokført verdi	373.870	60.737	46.767		0	481.374

Ubenyttede kreditter og garantier fordelt på nivå for kredittl		Ubenyttede kreditter og garantier			Ubenyttede kreditter og garantier til	Sum eksponering
(Pr. klasse finansielt instrument:)	Steg 1	Steg 2	Steg 3			
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	106.135	16.118	0			122.253
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	12.145	5.703	0			17.848
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	9.260	4.912	0			14.172
Misligholdt og tapsutsatt (risikoklasse 11-12)	0	0	2.828			2.828
Sum ubenyttede kreditter og garantier	127.540	26.734	2.828		0	157.102
Nedskrivninger	-65	-119			0	-184
Netto ubenyttede kreditter og garantier	127.475	26.615	2.828		0	156.918

2019

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet		Brutto utlån				
Pr. klasse finansielt instrument:	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter		Garantier	Ind. nedskriv.	Maksimal kredittesp.
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	1.198.122	96.182	3.953	0		1.298.257
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	578.528	47.958	16.970	0		643.456
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	238.333	17.808	4.024	0		260.165
Misligholdt og tapsutsatt (risikoklasse 11-12)	56.271	1.480	1.367	7.838		51.280
Opptjente renter (ikke klassifisert)	1.880	0	0	0		1.880
Total	2.073.134	163.428	26.314	7.838		2.255.038
Gruppenedskrivninger						-8.320
Total						

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet

Personmarkedet

Pr. klasse finansielt instrument:	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.	Maksimal kreditteksp.
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	1.138.922	79.512	1.512	0	1.219.946
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	245.413	3.314	0	0	248.727
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	101.805	2.143	77	0	104.025
Misligholdt og tapsutsatt (risikoklasse 11-12)	21.807	0	0	100	21.707
Opptjente renter (ikke klassifisert)	1.666	0	0	0	1.666
Total	1.509.613	84.969	1.589	100	1.596.071
Gruppenedskrivninger					
Total					

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet

Bedriftsmarkedet

Pr. klasse finansielt instrument:	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.	Maksimal kreditteksp.
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	59.200	16.670	2.441	0	78.311
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	333.115	44.644	16.970	0	394.729
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	136.528	15.665	3.947	0	156.140
Misligholdt og tapsutsatt (risikoklasse 11-12)	34.464	1.480	1.367	7.738	29.573
Opptjente renter (ikke klassifisert)	214	0	0	0	214
Total	563.521	78.459	24.725	7.738	658.967
Gruppenedskrivninger					
Total					

NOTE 7 – FORDELING AV UTLÅN

Utlån fordelt på fordringstyper	2020	2019
Kasse-, drifts- og brukskreditter	202.082	217.641
Byggelån	23.630	56.147
Nedbetalingslån	1.763.684	1.799.343
Brutto utlån og fordringer på kunder	1.989.396	2.073.132
Nedskrivning steg 1	-3.979	0
Nedskrivning steg 2	-1.796	0
Nedskrivning steg 3	-13.919	0
Gruppe nedskrivninger	0	-8.320
Individuelle nedskrivninger	0	-7.838
Netto utlån og fordringer på kunder	1.969.702	2.056.974
Utlån formidlet til Eika Boligkreditt AS	387.566	446.156
Utlån inkl. Eika Boligkreditt AS	2.357.269	2.503.130

Brutto utlån fordelt på geografi	2020	2019
Primærområdet	1.692.411	1.254.469
Resten av landet	296.239	817.863
Utlandet	746	800
Sum	1.989.396	2.073.132

Bankens primærområdet er kommunene på Fosen – Åfjord, Osen, Ørland og Indre Fosen.

NOTE 8 – MISLIGHOLDTE OG TAPSUTSATTE ENGASJEMENT

2020

Fordelt etter sektor/næring	Brutto nedskrevne engasjement	Nedskrivning steg 3	Netto nedskrevne engasjement
Personmarkedet	20.231	-2.064	2.064
Næringssektor fordelt:			
Jordbruk, skogbruk og fiske	0	0	0
Industri	15.557	-2.200	2.200
Bygg, anlegg	2.358	-1.150	1.150
Varehandel	12.618	-3.041	3.041
Transport og lagring	1.858	-200	200
Eiendomsdrift og tjenesteyting	28.957	-5.263	5.263
Annen næring	0	0	0
Sum	81.578	-13.919	0

Banken har kr11,1 mill i lån i steg 3 hvor det ikke er foretatt nedskrivning grunnet verdi på sikkerhetsstillelsen. I 2019 ble kun lån med tapsavsetning flyttet over til individuelle avsetninger, slik at banken hadde ingen slike lån forrige år.

Banken har pr 31.12.2020 kr 0,8 i nedskrevne engasjementer som fortsatt inndrives. Inntekter fra denne aktiviteten vil føres som en reduksjon av nedskrivninger. Tilsvarende tall for 2019 var 0,8 mill.

2019

Fordelt etter sektor/næring	Brutto nedskrevne engasjement	Individuelle nedskrivninger	Netto nedskrevne engasjement
Personmarkedet	780	-100	680
Næringssektor fordelt:			
Jordbruk, skogbruk og fiske		0	0
Industri		0	0
Bygg, anlegg		0	0
Varehandel	11.441	-2.000	9.441
Transport og lagring	2.078	-1.198	880
Eiendomsdrift og tjenesteyting	29.253	-4.540	24.713
Annen næring	0	0	0
Sum	43.552	-7.838	35.714

Kredittforringede lån

	2020	2019
Brutto misligholdte lån - over 90 dager	18.302	23.635
Nedskrivning steg 3	-3.119	0
Individuelle nedskrivninger		-100
Netto misligholdte lån	15.184	23.635
Andre kredittforringede lån	63.276	42.772
Nedskrivning steg 3	-10.800	0
Individuelle nedskrivninger		-7.738
Netto kredittforringede ikke misligholdte lån	52.476	35.034
Netto misligholdt og kredittforringede engasjement	67.659	58.669

Kredittforringede lån fordelt etter sikkerheter

	2020		2019	
Tall i tusen kroner	Beløp	%	Beløp	%
Utlån med pant i bolig	16.956	17,8 %	24.760	33,3 %
Utlån med pant i annen sikkerhet	60.818	63,7 %	37.406	50,4 %
Utlån til offentlig sektor	0	0,0 %	0	0,0 %
Utlån uten sikkerhet	3.805	4,0 %	4.242	5,7 %
Ansvarlig lånekapital	0	0,0 %		0,0 %
Sum kredittforringede utlån	81.578	1	66.408	1

NOTE 9 – FORFALTE OG KREDITTFORRINGEDE LÅN

	Ikke forfalte lån	Under 1 mnd.	Over 1 t.o.m. 3 mnd.	Over 3 t.o.m. 6 mnd.	Over 6 t.o.m. 12 mnd.	Over 1 år	Sum forfalte lån	Kredittofor- ringede lån	Sikkerhet for forfalte lån > 90 dager	Sikkerhet for øvrige kredittofor- ringede lån
2020										
Privatmarkedet	1.427.275	46.993	3	3.053	250	13.471	63.769	20.129	16.764	4.740
Bedriftsmarkedet	493.635	3.190	0	0	0	1.527	4.717	58.622	1.901	66.080
Totalt	1.920.910	50.183	3	3.053	250	14.998	68.486	78.750	18.666	70.820
2019										
Privatmarkedet	1.405.485	80.555	1.766	0	8.212	13.595	104.128	21.807	22.482	33.150
Bedriftsmarkedet	551.841	9.851	0	0	1.617	212	11.680	44.600	2.100	75.251
Totalt	1.957.326	90.407	1.766	0	9.828	13.807	115.808	66.407	24.581	108.401

NOTE 10 – EKSPONERING AV UTLÅN

2020	Brutto utlån	Ned- skriving steg 1	Ned- skriving steg 2	Ned- skriving steg 3	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ned- skriving steg 1	Ned- skriving steg 2	Ned- skriving steg 3	Maks kreditt- eksponering
Tall i tusen kroner										
Personmarkedet	1.491.076	-274	-453	-2.064	92.392	1.629	-4	-6	0	1.582.296
Næringssektor fordelt:										
Jordbruk, skogbruk og fiske	88.890	-411	-27	0	4.275	2.413	-3	-11	0	95.126
Industri	34.802	-38	-2	-2.200	1.178	873	-7	-1	0	34.605
Bygg, anlegg	56.293	-84	-102	-1.150	24.309	12.818	-47	-40	0	91.996
Varehandel	28.347	-2.817	-818	-3.041	4.808	2.910	-3	-27	0	29.359
Transport og lagring	16.747	-8	-102	-200	319	846	0	-24	0	17.578
Eiendomsdrift og tjenesteyting	221.960	-320	-208	-5.263	1.219	3.670	0	-3	0	221.055
Annen næring	51.282	-27	-85	0	2.820	623	-1	-6	0	54.605
Sum	1.989.396	-3.979	-1.796	-13.919	131.320	25.782	-65	-119	0	2.126.620

2019	Brutto utlån	Ind. nedskriv.	Ubenytt. Garantier	Ind. nedskriv.	Maks kreditt- eksponering
Tall i tusen kroner					
Personmarkedet	1.509.612	-100	93.361	1.589	1.604.463
Næringssektor fordelt:					
Jordbruk, skogbruk og fiske	73.798		3.327	2.413	79.539
Industri	35.178		1.416	668	37.262
Bygg, anlegg	69.330		15.689	12.707	97.726
Varehandel	36.840	-2.000	5.288	3.165	43.293
Transport og lagring	16.427	-1.198	910	846	16.986
Eiendomsdrift og tjenesteyting	283.525	-4.540	13.772	4.322	297.079
Annen næring	48.421		3.153	604	52.178
Sum	2.073.132	-7.838	136.918	26.314	2.228.526
Gruppenedskrivninger					-8.320
Total					2.220.206

NOTE 11 – NEDSKRIVINGER, TAP OG FINANSIELL RISIKO

I henhold til IFRS 9 er bankens utlån til kunder, ubenyttede kreditter og garantier gruppert i tre steg basert på misligholdssannsynligheter (PD) på innregningstidpunktet sammenlignet med misligholdssannsynlighet på balansedagen. Samt øvrige indikatorer på vesentlig økning i kredittrisiko og/eller kredittforringelse, herunder antall dager med betalingsmislighold, betalingslettelser ved finansielle vanskeligheter og skjønsmessige tapsvurderinger. Fordelingen mellom stegene gjøres for det enkelte lån eller engasjement.

Engasjementer som ikke er individuelt nedskrevet (steg 3) inngår i beregning av statistiske nedskrivninger (IFRS 9 nedskrivninger steg 1 og 2) på utlån og garantier. Nedskrivning beregnes på grunnlag av utviklingen i kundenes risikoklassifisering samt tapserfaring for de respektive kundegrupper. Utover dette tillegges konjunktur- og markedsutvikling (makroforhold) som ennå ikke har fått effekt på det beregnede nedskrivningsbehov på kundegrupper totalt. Den statistiske modellen for beregning av «Expected credit losses» (ECL) på engasjementene bygger på flere kritiske forutsetninger, herunder misligholdssannsynlighet, tap ved mislighold, forventet levetid på engasjementene og makroutvikling. Banken har i 2020 hatt en økning i individuelle tapsavsetninger og en nedgang i modellbaserte avsetninger etter IFRS 9.

Betydelig usikkerhet rundt situasjonen med COVID 19-epidemien, fører til at det er nødvendig å benytte vesentlig mer skjønn og gruppevis tilnærming i beregning av nedskrivninger på utlån. De modellberegnete nedskrivningene tar ikke tilstrekkelig høyde for den usikre situasjonen banken befinner seg i, med vesentlig dårligere makroutsikter enn de som er oppdatert i den eksisterende nedskrivningsmodellen.

Banken har derfor i tillegg til statistiske nedskrivninger etter IFRS 9, beregnet nedskrivninger i steg 1 og steg 2 for kunder i bedriftsmarkedet, på grunnlag av hvor utsatte de ulike bransjene er innenfor bankens engasjement.

Effekten av COVID 19 på ulike sektorer og bransjer er delt inn i 5 grader/nyanser:

1. I liten grad påvirket (lav risiko).
2. I noen grad påvirket (lav til medium risiko).
3. I middels grad påvirket (medium risiko).
4. I betydelig grad påvirket (medium til høy risiko).
5. I høy grad påvirket (høy risiko).

Hver grad av risiko (1–5) blir tilført en «justeringsfaktor» i prosent. Støtteordninger fra staten er hensyntatt i vurderingen av justeringsfaktorer for de ulike bransjer. Justeringsfaktoren for den enkelte bransje multipliseres med bankens eksponering i hver bransje. De beregnede nedskrivningsbeløpene etter risiko og eksponering, legges så til de modellberegnete nedskrivninger per bransje. Samlet er nedskrivninger for bedriftsmarkedet økt med 3,0 mill i tillegg til ordinære avsetninger i steg 1 og 2.

Personmarkedet er mindre utsatt for tap. Banken har hovedsakelig lån med pant i bolig som har gjennomsnittlig lav belåningsgrad. Velferdsordningene i Norge, inkl. spesifikke tiltak innført ifm. COVID 19-situasjonen f.eks. for permitterte, medfører også at personmarkedet er mindre utsatt for tap. Det er derfor ikke foretatt noen ekstra avsetning for personmarkedet ut over ordinær avsetninger i steg 1 og 2.

Tabellene under spesifiserer endringene i periodens nedskrivninger og brutto balanseført utlån, garantier og ubenyttede trekkrettigheter for hvert steg, og inkluderer følgende elementer:

- Overføring mellom stegene som skyldes endring i kredittrisiko, fra 12 måneders forventet kreditttap i steg 1 til kreditt tap over levetiden til instrumentet i steg 2 og steg 3.
- Økning i nedskrivninger ved utstedelse av nye utlån, ubenyttede kreditter og garantier.
- Reduksjon i nedskrivninger ved fraregning av utlån, ubenyttede kreditter og garantier.
- Økning eller reduksjon i nedskrivninger som skyldes endringer i inputvariabler, beregningsforutsetninger, makroøkonomiske forutsetninger og effekten av diskontering.
- Nedskrivning på ubenyttede kreditter og garantier er balanseført som gjeldsforpliktelse i regnskapet.

2020	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på utlån til kunder - personmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2020	328	1.862	100	2.290
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	21	-352	0	-331
Overføringer til steg 2	-10	180	0	170
Overføringer til steg 3	0	-876	1.955	1.079
Nedskrivninger på nye utlån utbetalt i året	25	75	2	102
Utlån som er fraregnet i perioden	-73	-517	0	-590
Konstaterte tap				0
Endet eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	-135	66	-2	-71
Andre justeringer	44	15	9	68
Nedskrivninger personmarkedet pr. 31.12.2020	199	453	2.064	2.716

2020	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Brutto utlån til kunder - personmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto utlån pr. 01.01.2020	1.392.131	116.952	529	1.509.612
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	48.590	-42.628	-5.963	0
Overføringer til steg 2	-15.802	15.802	0	0
Overføringer til steg 3	0	-15.936	15.936	0
Nye utlån utbetalt	454.496	6.623	18	461.138
Utlån som er fraregnet i perioden	-455.024	-34.290	9.609	-479.705
Konstaterte tap				0
Brutto utlån til personmarkedet pr. 31.12.2020	1.424.392	46.524	20.129	1.491.045

2020	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på utlån til kunder - bedriftsmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2020	3.272	3.264	7.738	14.273
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	19	-108	0	-88
Overføringer til steg 2	-54	784	0	731
Overføringer til steg 3	-2.582	-248	8.052	5.222
Nedskrivninger på nye utlån utbetalt i året	155	16	0	171
Utlån som er fraregnet i perioden	-161	-2.138	-1.090	-3.388
Konstaterte tap				0
Endet eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	-91	79	151	139
Andre justeringer	3.222	-307	-2.998	-82
Nedskrivninger bedriftsmarkedet pr. 31.12.2020	3.780	1.343	11.855	16.978

2020	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Brutto utlån til kunder - bedriftsmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto utlån pr. 01.01.2020	422.718	113.932	26.864	563.514
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	11.046	-11.046	0	0
Overføringer til steg 2	-33.960	33.960	0	0
Overføringer til steg 3	-35.696	-2.082	37.778	0
Nye utlån utbetalt	113.625	16.068	836	130.529
Utlån som er fraregnet i perioden	-100.083	-88.752	-6.856	-195.691
Konstaterte tap				0
Brutto utlån til bedriftsmarkedet pr. 31.12.2020	377.650	62.080	58.622	498.352

2020	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på ubenyttede kreditter og garantier	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2020	111	116	0	227
Overføringer:				
Overføringer til steg 1	7	-19	0	-12
Overføringer til steg 2	-26	40	0	14
Overføringer til steg 3	-6	-18	0	-24
Nedskrivninger på nye kreditter og garantier	14	12	0	27
Nedskrivninger på ubenyttede kreditter og garantier som er fraregnet	-33	-52	0	-85
Endret eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	-5	37	0	32
Andre justeringer	2	4	0	6
Nedskrivninger pr. 31.12.2020	65	119	0	184

2020	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Ubenyttede kreditter og garantier	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto balanseførte engasjement pr. 01.01.2019	120.811	41.366	1.250	163.426
Overføringer:				
Overføringer til steg 1	2.684	-2.684	0	0
Overføringer til steg 2	-3.415	4.665	-883	367
Overføringer til steg 3	-31	-883	308	-606
Nye/endrede ubenyttede kreditter og garantier	20.951	129	12	21.091
Engasjement som er fraregnet i perioden	-13.459	-15.859	2.141	-27.177
Brutto balanseførte engasjement pr. 31.12.2020	127.540	26.734	2.828	157.102

Individuelle nedskrivninger på utlån og garantier	2020	2019
Individuelle nedskrivninger ved begynnelsen av perioden	7.838	14.897
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	1.310	500
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	5.769	3.000
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger fra tidligere perioder	-998	0
Konstaterte tap på lån som tidligere er nedskrevet		-10.559
Individuelle nedskrivninger ved slutten av perioden	13.919	7.838

Resultatførte tap på utlån, kreditter og garantier	2020	2019
Periodens endring i steg 3 på utlån	6.081	
Periodens endring i steg 3 på garantier		
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån		-7.059
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på garantier		
Periodens endring i forventet tap (steg 1 og 2)	-2.858	
Periodens endring i gruppenedskrivninger		130
Periodens nedskrivning forventet tap på utlån til virkelig verdi (steg 1)		
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger		10.559
Periodens konstaterte tap, hvor det ikke er foretatt individuelle nedskrivninger		1.583
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-449	-288
Tapskostnader i perioden	2.774	4.925

NOTE 12 – STORE ENGASJEMENT

Pr 31.12.2020 utgjorde de 10 største konsoliderte kredittengasjementene i morbank 11,03 % (2019: 11,62 %) av brutto engasjement.

Banken har tre konsoliderte engasjement som blir rapportert som store engasjement – dvs mer enn 10,0 % av ansvarlig kapital. Det største konsoliderte kredittengasjementet er på 17,80 % av ansvarlig kapital.

	2020	2019
10 største engasjement	236.732	260.539
Totalt brutto engasjement	2.146.498	2.236.364
i % brutto engasjement	11,03 %	11,65 %
Ansvarlig kapital	278.233	279.244
i % ansvarlig kapital	85,08 %	93,30 %
Største engasjement utgjør	17,80 %	15,02 %

Brutto engasjement inkluderer utlån til kunder før nedskrivning, ubenyttede kredittrammer, garantier og ubenyttede garantirammer.

NOTE 13 – SENSITIVITET

Forventet kredittap (ECL) i steg 1 og 2 beregnes som EAD x PD x LGD, neddiskontert med effektiv rente. Eika har utviklet egne modeller for beregning av sannsynlighet for mislighold (PD) og tap gitt mislighold (LGD). Nedskrivningsmodellen er ytterligere beskrevet i note 2.

Slike modeller vil være avhengig av hvilke scenarioer som legges til grunn ved beregningen. Noten nedenfor viser sensitivitet i modellberegningen basert på 6 ulike scenarioer.

Scenario 1: Ingen påvirkning fra makromodell

Scenarioet beskriver hvordan nedskrivningene vil se ut med en konstant "forventning til fremtiden". Det betyr at scenarioet beskriver en forventning om "ingen endringer i økonomien" frem i tid. Scenarioet kan med fordel benyttes til å vurdere konsekvensene av framtidsforventningene i de geografiske områder eller bransjer, som har større justeringer.

Scenario 2: Full løpetid på alle avtaler

Scenarioet behandler alle fasiliteter med full løpetid og simulere hvordan nedskrivningen vil endres hvis alle fasiliteter anvender kontraktuell løpetid. Nedskrivningsmodellen benytter ellers for steg 1 ett års løpetid og for steg 2 en gjennomsnittlig forventet løpetid ved beregning av nedskrivninger.

Scenario 3: PD 12 mnd. økt med 10 %

Endringen, som følge av en 10 % stigning i sannsynligheten for default scenarioet, viser effekten ved en isolert stigning i 12 mnd. PD. Effekten er en mulig endring i stegfordeling og justering av ratingbånd til beregning på PD liv-kurven for kunder i steg 2. Scenarioet gjenberegner ikke PD liv som avledet faktor for ikke å ødelegge effekten ved isolert endringer av PD 12 mnd.

Scenario 4: PD 12 mnd. redusert med 10 %

Endringen, som følge av et 10% fall i sannsynligheten for default scenarioet, viser effekten ved et isolert fall i 12 mnd. PD. Effekten er en mulig endring i stegfordelingen og justering av ratingbånd til beregning på PD liv-kurven for kunder i steg 2. Scenarioet gjenberegner ikke PD liv som avledet faktor for ikke å ødelegge effekten ved isolert endringer av PD 12 mnd.

Scenario 5: LGD justert til å simulere 30 % fall i boligpriser

LGD, tap gitt mislighold, er endret slik at det simulerer en nedgang i boligpriser på 30 %, noe som vil gi betydelige tap ved realisasjon.

Scenario 6: Forventning til fremtiden der nedsidescenarioet vektes 100 %

Scenarioet beskriver hvordan nedskrivningene vil se ut med en "forventning til fremtiden" kun basert på nedsidescenarioet.

Avsatte tap på utlån, kreditter og garantier	Basis	Scenario 1	Scenario 2	Scenario 3	Scenario 4	Scenario 5	Scenario 6
Steg 1	- 1 169 546	- 1 172 920	- 1 228 403	- 1 276 557	- 1 099 210	- 1 353 585	- 1 187 064
Steg 2	- 1 714 725	- 1 663 163	- 1 578 728	- 1 853 480	- 1 566 120	- 2 316 015	- 1 794 789

NOTE 14 – LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisiko innebærer risikoen for at banken ikke er i stand til å kunne innfri forpliktelser ved forfall, refinansiere gjelden sin etter hvert som den forfaller eller ikke ha evne til å finansiere en økning i eiendelsmassen. Likviditetsrisiko oppstår som en følge av ulik restløpetid på fordringer og gjeld. Bankens søker bevisst å redusere risikoen ved å legge vekt på mer langsiktig finansiering dersom dette er forbundet med en akseptabel kostnad i forhold til kortsiktig finansiering. Likviditetskravene følges opp løpende gjennom året, og banken har en trekkrettighet på 75,0 millioner kr. i DNB.

Videre er utviklingen i innskuddsdekning sentral for bankens avhengighet av pengemarkedet. Innskuddsdekningen ved utgangen av året var 99,9 %.

Banken hadde ved utgangen av året LCR på 196 og NSFR på 144, og likviditetssituasjonen vurderes som tilfredsstillende for banken.

2020

Avtalt løpetid for hovedposter i balansen

	0- 1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1- 5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Totalt
Konter og kontantekvivalenter						3 350	3 350
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanker						141 598	141 598
Netto utlån til og fordringer på kunder	13 835	24 317	184 137	362 380	1 307 436	77 597	1 969 702
Obligasjoner, sertifikat og lignende			20 101	315 658			335 760
Finansielle derivater							0
Øvrige eiendeler						155 665	155 665
Sum eiendeler	13.835	24.317	204.238	678.039	1.307.436	378.210	2.606.074
Gjeld til kredittinstitusjoner						1 289	1 289
Innskudd fra og gjeld til kunder		417 825	24 176			1 546 214	1 988 215
Obligasjonsgjeld		50 046		175 205	75 061		300 312
Finansielle derivater							0
Øvrig gjeld						10 006	10 006
Ansvarlig lånekapital				30 180			30 180
Sum gjeld	0	467.871	24.176	205.385	75.061	1.557.509	2.330.003
Netto	13 835	- 443 554	180 062	472 654	1 232 374	-1 179 300	276 072

2019

Avtalt løpetid for hovedposter i balansen

	0- 1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1- 5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Totalt
Konter og kontantekvivalenter						5 150	5 150
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanker						128 112	128 112
Netto utlån til og fordringer på kunder	11 708	28 296	120 635	309 728	1 416 796	169 811	2 056 974
Obligasjoner, sertifikat og lignende		5 010	77 295	170 781			253 086
Finansielle derivater							0
Øvrige eiendeler						56 816	56 816
Sum eiendeler	11.708	33.306	197.930	480.509	1.416.796	359.889	2.500.139
Gjeld til kredittinstitusjoner						3 140	3 140
Innskudd fra og gjeld til kunder	390	362 165	45 042	2 103	195	1 554 325	1 964 220
Obligasjonsgjeld		75 138		150 314			225 453
Finansielle derivater							0
Øvrig gjeld						10 306	10 306
Ansvarlig lånekapital				30 131			30 131
Fondsobligasjonskapital				25 157			25 157
Sum gjeld	390	437.303	45.042	207.705	195	1.567.771	2.258.407
Netto	11 318	- 403 997	152 888	272 804	1 416 601	-1 207 882	241 732

NOTE 15 – VALUTARISIKO

Banken har kun en mindre kontantbeholdning i utenlandsk valuta på kr 0,3 mill, og har ellers ingen aktiva- eller passivposter i utenlands valuta pr 31.12.2020.

NOTE 16 – KURSRIKSIKO

Kursrisiko på verdipapirer er risiko for tap som oppstår ved endringer i verdien på obligasjoner og egankapitalpapirer som banken har investert i. Banken har vedtatt rammer for slike investeringer, og det rapporteres kvartalsvis til styret på disse rammene.

NOTE 17 – RENTERISIKO

Renterisiko oppstår når det er forskjeller i rentebindingstid mellom eiendeler og gjeld / egenkapital. Banken vil da ikke kunne gjennomføre renteendringer parallelt for alle balanseposter. Total renterisiko, samt renterisiko knyttet til porteføljen av sertifikater og obligasjoner, blir regelmessig rapportert til styret. Banken skal ha en lav risiko og risikoen har gjennom hele året vært innenfor de rammer styret har vedtatt.

Tabellen under viser gjenstående tid til renteregulering for bankens balanse per 31.12.2020.

2020

Tidspunkt fram til endring av rentevilkår

Tall i tusen kroner	Rentebinding 0 - 1 mnd.	Rentebinding 1 - 3 mnd.	Rentebinding 3 mnd. - 1 år	Rentebinding 1 - 5 år	Rentebinding over 5 år	Uten rente- eksponering	Sum
Konter og kontantekvivalenter						3 350	3 350
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanker						141 598	141 598
Netto utlån til og fordringer på kunder				3 402		1 966 300	1 969 702
Obligasjoner, sertifikat og lignende	71 338	264 407	15				335 760
Finansielle derivater							0
Øvrige eiendeler						155 665	155 665
Sum eiendeler	71.338	264.407	15	3.402	-	2.266.913	2.606.075
-herav i utenlandsk valuta	0	0	0	0	0	0	0
Gjeld til kredittinstitusjoner						1 289	1 289
Innskudd fra og gjeld til kunder		20 796	24 176			1 943 243	1 988 215
Obligasjonsgjeld	75 154	225 158					300 312
Finansielle derivater							0
Øvrig gjeld						10 006	10 006
Ansvarlig lånekapital	30 180						30 180
Sum gjeld	105.334	245.954	24.176	-	-	1.954.539	2.330.003
- herav i utanlansk valuta	0	0	0	0	0	0	0
Netto renteeksponering eiendeler og gjeld	- 33 996	18 452	- 24 161	3 402	0	312 373	276 071

2019

Tall i tusen kroner	Rentebinding 0 - 1 mnd.	Rentebinding 1 - 3 mnd.	Rentebinding 3 mnd. - 1 år	Rentebinding 1 - 5 år	Rentebinding over 5 år	Uten rente- eksponering	Sum
Konter og kontantekvivalenter						5 150	5 150
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanker						128 112	128 112
Netto utlån til og fordringer på kunder						2 056 974	2 056 974
Obligasjoner, sertifikat og lignende	33 406	219 648	32				253 086
Finansielle derivater							0
Øvrige eiendeler						56 816	56 816
Sum eiendeler	33.406	219.648	32	-	-	2.247.052	2.500.139
-herav i utenlandsk valuta						0	0
Gjeld til kredittinstitusjoner						3 140	3 140
Innskudd fra og gjeld til kunder	390		45 042			1 918 788	1 964 220
Obligasjonsgjeld		225 453					225 453
Finansielle derivater							0
Øvrig gjeld						10 306	10 306
Ansvarlig lånekapital	30 131						30 131
Fondsobligasjonskapital		25 157					25 157
Sum gjeld	30.521	250.610	45.042	-	-	1.932.234	2.258.407
- herav i utanlansk valuta	0	0	0	0	0	0	0
Netto renteeksponering eiendeler og gjeld	2 885	- 30 962	- 45 010	0	0	314 818	241 731

Renterisiko pr. 31.12.2020

Eiendeler	Eksponering	Renteløpetid	Renterisiko ved 1%
Utlån til kunder med flytende rente	1.966	0,12	(2,3)
Utlån til kunder med rentebinding	3	3,00	(0,1)
Rentebærende verdipapirer	336	0,15	(0,5)
Øvrige rentebærende eiendeler	154	-	-
Gjeld			
Innskudd med rentebinding	45	0,50	0,2
Flytende innskudd	1.943	0,15	3,0
Verdipapirgjeld	330	0,15	0,5
Øvrig rentebærende gjeld	8	0,10	0,0
Utenom balansen			
Renterisiko i derivater (aktivisasikring)		3,00	-
Renterisiko i derivater (passivasikring)		0,15	-
Sum renterisiko			0,8

Ved endring i markedsrentene kan ikke banken foreta renteendringer for alle balanseposter samtidig dersom disse har ulik bindingstid. En endring av markedsrentene vil derfor bety økning eller reduksjon av netto renteinntekter i resultatregnskapet. Renterisikoen omfattes også av den direkte effekt en renteendring vil ha på balanseposter med og uten rentebinding. En renteendring på 1 % vil gi en årlig effekt på resultatregnskapet på 0,8 mill.

NOTE 18 – NETTO RENTE- OG KREDITTPROVISJONSINNTEKTER

	2020	2019		
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner (amortisert kost)	652	1 513		
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder (amortisert kost)	75 616	84 289		
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder (virkelig verdi)				
Renter og lignende inntekter av sertifikat, obligasjoner og andre rentebærende verdipapir (virkelig verdi)	3 224	4 941		
Andre renteinntekter og lignende inntekter	0	0		
Sum renteinntekter og lignende inntekter	79.491	90.743		
			Gjennomsnittlig rentesats	Gjennomsnittlig rentesats
			2020	2019
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	47	702	0,94 %	2,35 %
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder	20 569	25 712	1,03 %	1,28 %
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer	4 798	4 788	1,58 %	2,51 %
Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	997	1 261	3,30 %	3,89 %
Renter og lignende kostnader på fondsobligasjonskapital	0	1 446	5,17 %	5,78 %
Andre rentekostnader og lignende kostnader	2 034	1 566		
Sum rentekostnader og lignende kostnader	28.445	35.475		
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	51.046	55.268		

NOTE 19 – SEGMENTINFORMASJON

Banken rapporterer ikke egne resultat for de ulike segmenter i forhold til kostnader. Noten viser kun fordeling på PM og BM for låneporteføljen.

	2020				2019			
RESULTAT	PM	BM	Ufordelt	Totalt	PM	BM	Ufordelt	Totalt
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	36.330	12.478	2.239	51.046	42.732	15.845	-3.309	55.268
Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter			2.786	2.786			2.000	2.000
Netto provisjonsinntekter			11.013	11.013			10.713	10.713
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter			1.007	1.007			-915	-915
Andre driftsinntekter			1.284	1.284			26	26
Netto andre driftsinntekter	0	0	16.090	16.090	0	0	11.824	11.824
Lønn og personalkostnader			19.802	19.802			18.232	18.232
Avskrivninger og nedskrivninger på varige og immaterielle eiendeler			1.064	1.064			1.075	1.075
Andre driftskostnader			26.521	26.521			22.855	22.855
Sum driftskostnader	0	0	47.387	47.387	0	0	42.163	42.163
Tap på utlånsengasjement og garantier	324	2.450		2.774			4.925	4.925
Resultat før skatt	36.006	10.028	-29.058	16.975	42.732	15.845	-38.573	20.004
BALANSETALL	PM	BM	Ufordelt	Totalt	PM	BM	Ufordelt	Totalt
Utlån til og fordringer på kunder	1.489.106	486.497	-5.900	1.969.702	1.509.512	558.776	-11.314	2.056.974
Innskudd fra kunder	1.081.686	906.529		1.988.215	1.041.775	922.445		1.964.220

NOTE 20 – ANDRE INNTEKTER

Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	2020	2019
Garantiprovisjon	381	514
Formidlingsprovisjoner	656	691
Provisjoner fra Eika Boligkreditt	3 635	2 800
Betalingsformidling	3 327	3 791
Verdipapirforvaltning	0	7
Provisjon ved salg av forsikringstjenester	4 041	3 674
Andre provisjons- og gebyrinntekter	1 355	1 390
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	13.396	12.867

Provisjonskostnader	2020	2019
Garantiprovisjon		0
Transaksjonsavgifter og lignende	2 092	1 977
Betalingsformidling	32	57
Andre gebyr- og provisjonskostnader	260	120
Sum provisjonskostnader med mer	2.384	2.154

Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter	2020	2019
Netto gevinst/tap på utlån og fordringer	0	0
Netto gevinst/tap på sertifikat og obligasjoner	348	-97
Netto gevinst/tap på aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning	494	-1.006
Netto gevinst/tap på derivater		
Netto gevinst/tap på valuta	165	187
Netto gevinst/tap på finansielle instrument	1.007	-916

Andre driftsinntekter	2020	2019
Driftsinntekter faste eiendommer	1284	
Andre driftsinntekter		26
Sum andre driftsinntekter	1.284	26

Utbytte	2020	2019
Inntekter av aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	2.786	2.000
Inntekter av eierinteresser i tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	-	-
Inntekter av eierinteresser i konsernselskaper	-	-
Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter	2.786	2.000

NOTE 21 – LØNN OG ANDRE PERSONALKOSTNADER

	Konsem		Morbank	
	2020	2019	2020	2019
Lønn	15.686	14.889	15.127	14.205
Arbeidsgiveravgift og finansskatt	2.663	52	2.638	0
Pensjoner	1.500	1.110	1.500	1.110
Sosiale kostnader	537	2.917	537	2.917
Sum lønn og andre personalkostnader	20.386	18.968	19.802	18.232

Antal årsverk i banken pr. 31.12.2020:	19 årsverk
Kostnader til rentesubsidiering av lån til ansatte i regnskapsåret	419

2020		Andre sk. pl.	Pensjons-	Lån og sikk.
Ledende ansatte	Lønn m.v.	Ytelser	kostnad	still.
Banksjef	1.342	42	188	3.477
Ass. Banksjef	1.085	48	144	3.598
2020		Ordinært	Tilleggs-	Lån og sikk.
Styret		honorar	honorar	still.
		479		7.947

2019		Andre sk. pl.	Pensjons-	Lån og sikk.
Ledende ansatte	Lønn m.v.	Ytelser	kostnad	still.
Banksjef	1.284	29	184	3.763
Ass. Banksjef	1.074	31	145	3.748

2019		Ordinært	Tilleggs-	Lån og sikk.
Styret		honorar	honorar	still.
		394		3.260

Leder i valgkomiteen får godtgjørelse på kr 15.000 pr år og medlemmer kr 10.000 pr år.

Banksjef har en plikt til å fratre stillingen ved fylte 65 år. Det er 3 mnd. gjensidig oppsigelsestid. Banksjef har innskudsbasert pensjonsordning på lik linje med de andre ansatte i banken.

NOTE 22 – ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Andre driftskostnader	Konsern		Morselskap	
	2020	2019	2020	2019
Kjøp eksterne tjenester	2.693	1.911	2.550	1.843
EDB kostnader	10.386	9.110	10.365	9.082
Kostnader leide lokaler	856	1.560	5.345	5.355
Kontorrekvisita, porto, telekostnader	743	848	701	794
Reiser, utdanning	89	532	89	532
Markedsføring	2.076	2.475	2.076	2.475
Ekstern revisor	1.005	519	989	492
Maskiner og inventar	356	725	224	532
Andre driftskostnader	4.301	1.793	4.181	1.750
Formuesskatt	350		350	
Sum andre driftskostnader	22.856	19.474	26.871	22.855
Honorar til ekstern revisor				
Lovpålagt revisjon	392	355	392	355
Lovpålagt revisjon næringstorget	16	28		
Andre attestasjonstjenester	87	74	87	74
Skatterådgivning	104		104	
Andre tjenester utenfor revisjon	182	63	182	63
Sum honorar inkl mva	781	520	765	492

Oppstilling over honorar til ekstern revisor er oppgitt eks mva, og dette er årsaken til avvik mot beløpet i oppstillingen over.

NOTE 23 – TRANSAKSJON MED NÆRSTÅENDE

Åfjord Sparebank var morselskap i et konsern der Næringstorget AS inngikk i konsolideringen.

Næringstorget AS er pr 30.09.2020 fusjonert inn i Åfjord Sparebank og alle eiendeler og forpliktelser er overført til banken. Banken har i 2020 betalt husleie til Næringstorget AS og Næringstorget AS har hatt lån fra Åfjord Sparebank.

Tallene for 2020 nedenfor er pr 30.09.2020:

2020

Selskapets navn	Org. nr.	Antall aksjer	Eierandel	Mottatt utbytte	Utgående balanse 30.09.2020	Resultat pr 30.09.20
Næringstorget AS	999140475	8.000	100 %	-	64.416	655
Sum investering i tilknyttet selskap		8.000			64.416	

2019

Selskapets navn	Org. nr.	Antall aksjer	Eierandel	Mottatt utbytte	Utgående balanse	Resultat
Næringstorget AS	999140475	8.000	100 %	-	65.137	259
Sum investering i tilknyttet selskap		8.000			65.137	

Transaksjoner mellom nærstående:

	3. kvartal 2020	2019
Næringstorget AS var t.o.m 30.09.20 et heleid datterselskap av Banken		
Aksjekapital	8.000	8.000
Næringstorget AS har et nedbetalingslån i Åfjord Sparebank	28.212	28.485
Forskuddsbetalt husleie til Næringstorget AS	400	432
Kostnadsført husleie i banken	3.240	4.257
	36.612	36.917

NOTE 24 – SKATTER MORBANK

	Morbank		Konsern	
	2020	2019	2020	2019
Betalbar inntektsskatt				
Resultat før skattekostnad	16 975	20 004	17 630	20 096
Permanente forskjeller	77	- 864	77	- 856
Renter på hybridkapital ført direkte mot egenkapitalen	- 1 303		- 1 303	
Resultat fra Næringstorget AS - ved fusjon 30.09	655			
Fremførbart SM undersk. fra Næringstorget AS pr 01.01.2020	- 6 269		- 6 269	400
Virkning av implementering IFRS 9	- 2 888		- 2 888	
Endring i midlertidige forskjeller	- 952	622	- 952	122
Sum skattegrunnlag	6.295	19.762	6.295	19.762
Betalbar skatt	1.574	4.941	1.574	4.941
Årets skattekostnad				
Betalbar inntektsskatt	1 574	4 941	1 574	4 941
Skatteeffekt av renter på hybridkapital ført mot egenkapitalen	326		326	
Skatteeffekt fusjon Næringstorget	- 164		1 685	
Skatteeffekt implementering IFRS 9 ført mot egenkap. 01.01.2020	722		722	
Endring utsatt skatt over resultatet	1 805	- 155	1 805	- 192
For lite avsatt skatt forrige år	65	41	65	41
Årets skattekostnad	4.328	4.827	6.177	4.790
Resultat før skattekostnad	16 975	20 004	17 630	20 096
25 % skatt av:				
Resultat før skattekostnad	4 244	5 001	4 408	5 002
Permanente forskjeller	19	- 216	19	- 216
For lite avsatt skatt forrige år	65	41	65	41
Skatteeffekt fusjon Næringstorget			1 685	- 37
Skattekostnad	4.328	4.826	6.177	4.790
Effektiv skattesats (%)	25 %	24 %	35 %	24 %
Endring balanseført utsatt skatt				
Balanseført utsatt skatt 01.01	- 650	- 495	- 2 407	- 2 289
Overført utsatt skatt ved fusjon Næringstorget AS	426			
Endring utsatt skatt i perioden	1 805	- 155	1 805	- 118
Korrigert SM verdi IB Næringstorget AS			2 554	
Korrigert skattefordel Næringstorget IB - ikke bokført			- 223	
Avvik i skattesats konsern			- 148	
Balanseført utsatt skatt 31.12	1.581	-650	1.581	-2.407
Utsatt skatt				
Driftsmidler	2 123	31	2 123	- 572
Gevinst og tapskonto	11	14	11	14
Fondsobligasjon til virkelig verdi	- 506	- 695	- 506	- 695
Fremførbart skattemessig underskudd datterselskap				- 1 377
Ikke balanseført utsatt skattefordel i datterselskap				223
Avsetning til forpliktelser	0	0		0
Rentebærende verdipapir tilgjengelig for salg	- 48		- 48	
Sum utsatt skatt	1.580	-650	1.580	-2.407
Resultatført utsatt skatt				
Driftsmidler	2 092	- 43	2 695	141
Ikke bokført utsatt skatteforpliktelse Næringstorget 2019	- 1 312			
korrigert RM verdi IB driftsmidler Næringstorget	1 872			
Korrigert SM verdi IB driftsmidler Næringstorget	- 2 553		- 2 553	
Fremførbart underskudd Næringstorget fra 2019	1 567		1 377	- 87
Ikke balanseført utsatt skattefordel i datterselskap				- 59
Gevinst og tapskonto	- 3	- 4	- 3	- 4
Fondsobligasjon til virkelig verdi	189	- 109	189	- 109
Avvik skattesats konsern	0		148	
Rentebærende verdipapir tilgjengelig for salg	- 48		- 48	
Sum endring utsatt skatt	1.805	-156	1.805	-118

NOTE 25 – KATEGORIER AV FINANSIELLE INSTRUMENTER

2020

Tall i tusen kroner	Amortisert kost	Virkelig verdi over resultatet	Virkelig verdi over utvidet resultat	Totalt
Finansielle eiendeler				
Kontanter og kontantekvivalenter	3.350			3.350
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanken	141.598			141.598
Utlån til og fordringer på kunder	1.989.396			1.989.396
Sertifikat, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer med fast avkastning		335.760		335.760
Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning		44.850	48.337	93.188
Finansielle derivater	0			0
Sum finansielle eiendeler	2.134.344	380.610	48.337	2.563.292
Finansiell gjeld				
Gjeld til kredittinstitusjoner	1.289			1.289
Innskudd fra og gjeld til kunder	1.988.215			1.988.215
Gjeld ved utstedelse av verdipapirer	300.312			300.312
Ansvarlig lånekapital	30.180			30.180
Finansielle derivater	0			0
Sum finansiell gjeld	2.319.996	0	0	2.319.996

2019

Tall i tusen kroner	Amortisert kost	Bokført til laveste verdi prinsipp	Bokført til kostpris	Totalt
Finansielle eiendeler				
Kontanter og kontantekvivalenter	5.150			5.150
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanken	128.112			128.112
Utlån til og fordringer på kunder	2.056.974			2.056.974
Sertifikat, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer med fast avkastning		253.086		253.086
Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning		50.602		50.602
Finansielle derivater	0			0
Sum finansielle eiendeler	2.190.237	303.688	0	2.493.925
Finansiell gjeld				
Gjeld til kredittinstitusjoner	3.140			3.140
Innskudd fra og gjeld til kunder	1.964.220			1.964.220
Gjeld ved utstedelse av verdipapirer	225.453			225.453
Ansvarlig lånekapital	30.131			30.131
Fondsobligasjonskapital	25.157			25.157
Finansielle derivater	0			0
Sum finansiell gjeld	2.248.100	0	0	2.248.100

NOTE 26 – VIRKELIG VERDI FINANSIELLE INSTRUMENTER

Virkelig verdi og bokført verdi av finansielle eiendeler og gjeld	2020		2019	
	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi
Eiendeler bokført til amortisert kost				
Kontanter	3 350	3 350	5 150	5 150
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanker	141 598	141 598	128 112	128 112
Utlån til kunder	1 969 702	1 969 702	2 056 974	2 056 974
Sum eiendeler vurdert til amortisert kost	2.114.650	2.114.650	2.190.237	2.190.237
Gjeld bokført til amortisert kost				
Innskudd fra kunder	1 988 215	1 988 215	1 964 220	1 964 220
Gjeld stiftet ved utsedelse av verdipapirer	300 312	299 793	225 453	225 555
Ansvarlig lånekapital	30 180	30 708	30 131	30 376
Sum gjeld vurdert til amortisert kost	2.318.707	2.318.716	2.219.803	2.220.150

Utlån til kunder er utsatt for markedskonkurranse. Dette vil si at mulige merverdier i utlånsporteføljen ikke vil kunne opprettholdes over lenger tid. Videre foretas det løpende nedskrivninger for tap på porteføljen. Virkelig verdi av utlån til kunder vurderes derfor å samsvare med amortisert kost.

Nivåfordeling finansielle instrumenter				
	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	
	Kvoterte priser i aktive markeder	Verdsettings- teknikk basert på observerbare markedsdata	Verdsettings- teknikk basert på ikke observerbare markedsdata	Total
2020				
Verdipapirer til virkelig verdi over resultatet		335.760		335.760
Verdipapirer til virkelig verdi over utvidet resultat			48.337	48.337
Sum eiendeler	0	335.760	48.337	384.097
			Virkelig verdi over utvidet resultat	Virkelig verdi over resultatet
Avstemming av nivå 3				
Inngående balanse			59.513	0
Realisert gevinst resultatført			197	0
Urealisert gevinst og tap resultatført			-646	0
Urealisert gevinst og tap i andre resultatkomponenter				0
Investering			500	0
Salg			-11.227	0
Utgående balanse			48.337	0

	2020			
	Kursendring			
Sensitivitetsanalyse for verdsettelse i nivå 3	-20 %	-10 %	10 %	20 %
Verdipapir til virkelig verdi over resultatet	0	0	0	0
Verdipapir til virkelig verdi over utvidet resultat	38.670	43.504	53.171	58.005
Sum eiendeler	38.670	43.504	53.171	58.005

Virkelig verdimalinger og –opplysninger klassifisert etter nivå:

Verdsettelsesnivå angir nivået på verdsettelsesmetoden som er brukt for å fastsette virkelig verdi.

I Nivå 1 er verdien fastsatt ut fra kvoterte priser i aktive markeder.

I nivå 2 er verdien utledet fra kvoterte priser, eller beregnede markedsverdier.

Nivå 3 er verdier som ikke er basert på observerbare markedsdata. Verdsettelsen av Eika Boligkreditt AS er basert på en vurdering av egenkapitalen i selskapet. Verdsettelsen av Eika Gruppen AS tar utgangspunkt i en verddivurdering av de enkelte selskapene som inngår i gruppen, og en samlet verdi for konsernet totalt, basert på relevante verdsettelsesmetoder. Denne verddivurderingen blir vurdert opp imot sist kjente emisjons- og/eller omsetningskurs, hensyntatt bankens egne vurderinger av hendelser frem mot balansedagen. Til sammen utgjør disse aksjene kr 12,5 mill av totalt kr 48,3 mill i nivå 3.

NOTE 27 – SERTIFIKATER OG OBLIGASJONER

Markedsrisiko er risiko for tap som følge av endringer i markedsbaserte variabler som renter, valutakurser og verdipapirkurser. Bankens markedsrisiko oppstår hovedsakelig fra bankens investeringer i egenkapitalinstrumenter og rentepapirer, og som følge av aktiviteter som utføres for å understøtte bankdriften, som funding og rentesikring.

Styringen av markedsrisiko skjer gjennom detaljerte rammer for blant annet investeringer i aksjer og obligasjoner. Rammene blir årlig gjennomgått og vedtatt av styret. Administrasjonen rapporterer periodisk til styret bankens posisjoner i forhold til rammene. Banken har en forvaltningsavtale med Eika Kapitalforvaltning, som ivaretar forvaltning av bankens obligasjonsportefølje. Banken har god mulighet til å styre og kontrollere bankens markedsrisiko på bakgrunn av rapporter fra forvalter og egne vurderinger.

2020	Kostpris	Virkelig verdi	Bokført verdi
Obligasjonsportefølje			
Stat / statsgaranterte	76.000	76.094	76.094
Kommune / fylke	80.094	80.479	80.479
Bank og finans	20.095	20.117	20.117
Obligasjoner med fortrinsrett	158.871	158.975	158.975
Industri	2.723	95	95
Sum obligasjonsportefølje	337.783	335.760	335.760
Hervav børnoterte verdipapir	184.917	185.124	185.124

2019	Kostpris	Virkelig verdi	Bokført verdi
Obligasjonsportefølje			
Stat / statsgaranterte	75.185	75.249	75.249
Kommune / fylke	5.003	5.010	5.010
Bank og finans	0	0	0
Obligasjoner med fortrinsrett	172.533	172.650	172.650
Industri	2.655	177	177
Sum obligasjonsportefølje	255.376	253.086	253.086
Hervav børnoterte verdipapir	132.265	132.317	132.317

Bankens obligasjoner er klassifisert til virkelig verdi over resultatet.

Banken har pr 31.12.2020 ikke stilt noe av beholdningen av obligasjonsporteføljen som sikkerhet for F-lån.

NOTE 28 – AKSJER, EGENKAPITALBEVIS OG FOND TIL VIRKELIG VERDIG OVER RESULTATET

	Orgnummer	Antall	2020		Antall	2019	
			Kostpris	Bokført verdi		Kostpris	Bokført verdi
Sum sertifikat og obligasjoner (overført fra forrige tabell)			337.783	335.760		255.376	253.086
Aksjer							
Hjelmeland Spb.	937.896.581	3.733	411	355	3.733	411	411
Krifo Fisk AS	965.512.497	122	1	1	122	1	1
Otium AS - B-aksjer	945.725.540	5.836.733	6.019	1	5.836.733	6.019	1
Sum aksjer			6.431	357		6.431	413
Aksje- og pengemarkedsfond							
Eika Sparebank	983.231.411	18.939	19.173	19.320	0	0	0
Eika Likviditet OMF	893.253.432	24.792	25.000	25.174	0	0	0
Sum aksje- og pengemarkedsfond			44.173	44.494		0	0
Sum aksjer og andeler til virkelig verdi over resultatet			50.604	44.850		6.431	413
Sum verdipapirer til virkelig verdi over resultatet			388.387	380.610		261.806	253.499

NOTE 29 – AKSJER OG EGENKAPITALBEVIS TIL VIRKELIG VERDI OVER UTVIDET RESULTAT

	Orgnummer	Antall	2020			Antall	2019		
			Kostpris	Bokført verdi	Mottatt utbytte		Kostpris	Bokført verdi	Mottatt utbytte
Aksjer til virkelig verdi over utvidet resultat									
Eika Gruppen	979.319.568	77.843	3.411	12.548	1.557	77.843	3.411	3.294	1.544
Eika BoligKredit	885.621.252	6.452.823	27.076	27.648	547	7.196.900	30.199	30.199	209
SDC AF 1993 H. A		1.539	701	807	0	1.660	757	757	0
VN Norge Forvaltning AS			0	26	0	0	0	0	0
VN Norge AS	821.083.052	1	0	645	592	0	0	0	121
Kredittforeningen for Sparebanker	986.918.930	460	474	474	0	460	474	474	12
Spama AS	916.148.690	5	1	6	1	5	1	1	0
Eiendomskreditt	979.391.285	11.470	1.177	1.397	64	11.470	1.177	1.177	57
Midvest I AS -A-	991.773.754	67.004	134	134	0	67.004	134	134	0
Midvest I AS -B-	991.773.754	1.058	2	2	0	1.058	2	2	0
Midvest II AS -A	991.773.762	0	0	0	0	43.380	87	0	0
Midvest II AS -B	991.773.762	0	0	0	0	1.058	2	0	0
Årfjord Utvikling	996.160.394	48	53	53	0	48	53	53	0
Næringstorget AS	999.140.475	0	0	0	0	8.001	8.000	8.000	0
Trøndelag Eiendom AS	813.300.532	0	0	0	0	18.750	300	1	0
Trondheim A Eien	983.725.635	630	1.800	630	0	130	1.300	1.300	0
Fosen Innovasjon (Leksvik Industri)	987.052.686	740	348	348	0	740	348	348	0
Fosenbrua AS	917.894.620	100	510	1	0	100	510	1	0
Factoring Finans	991.446.508	37	1.480	648	0	37	1.480	1.480	0
Eika VBB AS	921.859.708	964	2.971	2.971	0	964	2.971	2.971	0
Sum aksjer tilgjengelig for salg			40.138	48.337	2.761		51.204	50.190	1.943

	2020	2019
Balanseført verdi 01.01.	59.513	49.134
Tilgang	500	4.425
Avgang	-11.227	-2.364
Urealisert gevinst/tap ført mot utvidet resultat	-646	
Netto urealisert gevinst ved verdiregulering		-1.006
Realisert gevinst/tap	197	
Nedskrivning		
Balanseført verdi 31.12.	48.337	50.190

NOTE 30 – FINANSIELLE DERIVATER

Banken har pr 31.12.20 ingen derivater eller rentebytteavtaler.

NOTE 31 – TILKNYTTET SELSKAP

Åfjord Sparebank har ikke aksjer i selskap der Banken har betydelig innflytelse.

NOTE 32 – VARIGE DRIFTSMIDLER

Det er gjennomført en fusjon med datterselskapet Næringstorget AS pr 30.09.2020, og alle eiendeler i Næringstorget er overført til bankens balanse. Dette medfører at bokførte verdier i morbank og konsernregnskap blir like pr 31.12.2020.

Morbank	Utstyr og transport	Fast eiendom	Imaterielle eiendeler	Sum
Kostpris pr. 01.01.19	6.153	855	2.260	9.268
Tilgang	140			140
Avgang til kostpris				0
Kostpris pr. 31.12.19	6.293	855	2.260	9.408
Akkumulerte av- og nedskrivningar pr. 31.12.19	4.809	755	1.845	7.409
Bokført verdi pr. 31.12.19	1.484	100	415	1.999
Tilgang	1.465	55.689	0	57.154
Avskrivning	543	276	245	1.064
Bokført verdi pr. 31.12.20	2.406	55.513	170	58.089
Kostpris pr. 01.01.20	4.875	855	1.225	6.955
Tilgang	547			547
Tilgang fra Næringstorget AS	918	55.689		56.607
Kostpris pr. 31.12.20	6.340	56.544	1.225	64.109
Akkumulerte av- og nedskrivningar pr. 31.12.20	3.934	1.031	1.055	6.020
Bokført verdi pr. 31.12.20	2.406	55.513	170	58.089
Akkumulerte avskrivninger 2019	4.809	755	1.845	7.409
Akkumulerte avskrivninger 2020	3.934	1.031	1.055	6.020
Avskrivningsprosent	10% - 20%	2%	20 %	

Konsern	Utstyr og transport midler	Fast eiendom	Imaterielle eiendeler	Sum
Kostpris pr. 01.01.19	7.954	61.943	2.260	72.157
Tilgang	140			140
Avgang til kostpris				0
Kostpris pr. 31.12.19	8.094	61.943	2.260	72.297
Akkumulerte av- og nedskrivningar pr. 31.12.19	5.557	5.993	1.845	13.227
Bokført verdi pr. 31.12.19	2.537	55.950	415	58.902
Tilgang	547	665		1.212
Avskrivning	678	1.102	245	2.025
Bokført verdi pr. 31.12.20	2.406	55.513	170	58.089
Kostpris pr. 01.01.20	6.676	61.943	1.225	69.844
Tilgang	547	665		1.212
Avgang				0
Kostpris pr. 31.12.20	7.223	62.608	1.225	71.056
Akkumulerte av- og nedskrivningar pr. 31.12.20	4.817	7.095	1.055	12.967
Bokført verdi pr. 31.12.20	2.406	55.513	170	58.089
Akkumulerte avskrivninger 2019	5.557	5.993	1.845	13.395
Akkumulerte avskrivninger 2020	4.817	7.095	1.055	12.967
Avskrivningsprosent	10% - 20%	2%	20 %	

NOTE 33 – ANDRE EIENDELER

	2020	2019
Eiendeler ved utsatt skatt		650
Opptjente, ikke motatte inntekter	2 241	1 237
Andre forskuddsbetalte, ikke påløpne kostnader	2 315	2 696
Overtatte eiendeler		
Andre eiendeler	- 168	- 368
Sum forskuddsbetalte, ikke påløpte kostnader og opptjente, ikke motatte inntekter	4.388	4.215

NOTE 34 – INNLÅN FRA KREDITTINSTITUSJONER

	2020	Rente	2019	Rente
Innlån fra kredittinstitusjoner til amortisert kost	1 289		3 140	
Sum innlån fra kredittinstitusjoner	1.289		3.140	

Banken hadde innskudd fra låneformidlere pr 31.12.2020 på kr 15,8 mill.

NOTE 35 – INNSKUDD FRA KUNDER

	2020	2019
Innskudd fra og gjeld til kunder til amortisert kost	1.988.215	1.964.220
Sum innskudd kunder	1.988.215	1.964.220

Innskuddt fordelt på geografiske områder

Primærområdet	1.438.207	1.207.662
Resten av landet	535.171	740.228
Utlandet	14.837	16.330
Sum innskudd	1.988.215	1.964.220

Innskuddsfordeling

Lønnstakere	1.081.686	1.041.775
Jordbruk, skogbruk og fiske	71.089	55.036
Industri	29.933	29.911
Bygg, anlegg	247.623	283.002
Varehandel	37.502	28.482
Transport og lagring	6.934	5.365
Eiendomsdrift og tjenesteyting	149.292	145.672
Annen næring	364.156	374.977
Sum innskudd	1.988.215	1.964.220

NOTE 36 – VERDIPAPIRGJELD

Lånetype/ISIN	Låneopptak	Siste forfall	Pålydende	Bokført verdi 2020	2019	Rente- vilkår
Sertifikat- og obligasjonslån						
NO0010781586	09.01.2017	09.03.2020	75.000	0	75.138	3m Nibor + 107 bp
NO0010787070	23.02.2017	23.02.2021	50.000	50.046	50.121	3m Nibor + 102 bp
NO0010853591	03.06.2019	03.06.2022	50.000	50.012	50.023	3m Nibor + 59 bp
NO0010867799	11.11.2019	11.11.2022	50.000	50.044	50.171	3m Nibor + 56 bp
NO0010873581	22.01.2020	02.10.2023	75.000	75.149	0	3m Nibor + 61 bp
NO0010875651	26.02.2020	26.02.2024	75.000	75.061	0	3m Nibor + 64 bp
Sum gjeld ved utstedte verdipapirer				300.312	225.453	

Lånetype/ISIN	Låneopptak	Siste forfall	Pålydende	Bokført verdi 2020	2019	Rente- vilkår
Ansvarlig lånekapital						
NO0010848815	10.04.2019	10.04.2024	30.000	30.180	30.131	3m Nibor + 238 bp
Sum ansvarlig lånekapital				30.180	30.131	

Endringer i verdipapirgjeld i perioden	Balanse 31.12.2019	Emitert	Forfalte/ innløste	Andre endringer	Balanse 31.12.2020
Obligasjonsgjeld	225.453	150.000	-75.000	-140	300.313
Sum gjeld ved utstedte verdipapir	225.453	150.000	-75.000	-140	300.313
Ansvarlige lån	30.131	0	0	49	30.180
Sum ansvarlige lån	30.131	0	0	49	30.180

NOTE 37 – ANNEN GJELD OG PENSJON

	2020	2019
Annen gjeld		
Påløpte kostnader	1.529	1.632
Bankremisser	116	56
Skattegjeld		5.294
Øvrig gjeld	4.586	3.076
Avsatt til gaver	215	195
Avsatt til utbytte		
Sum annen gjeld	6.446	10.253

	2020	2019
Pensjonsforpliktelser		
Pensjonskostnad kollektiv ordning	53	53
Kostnader AFP inkl. arbeidsgiveravgift		
Sum pensjonsforpliktelser	53	53

Alle ansatte inngår i en felles innskuddsbasert ordning.

Bankens pensjonsordning oppfyller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Som erstatning for den gamle AFP-ordningen er det etablert en ny AFP-ordning. Den nye AFP-ordningen er, i motsetning til den gamle, ikke en førtidspensjonsordning, men en ordning som gir et livslangt tillegg på den ordinære pensjonen. De ansatte kan velge å ta ut den nye AFP-ordningen fra og med fylte 62 år, også ved siden av å stå i jobb, og den gir ytterligere opptjening ved arbeid fram til 67 år. Den nye AFP-ordningen er en ytelsesbasert flerforetakspensjonsordning, og finansieres gjennom premier som fastsettes som en prosent av lønn. Foreløpig foreligger ingen pålitelig måling og allokering av forpliktelse og midler i ordningen.

Regnskapsmessig blir ordningen behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalingene kostnadsføres løpende, og ingen avsetninger foretas i regnskapet.

Det er ikke fondsoppbygging i ordningen.

NOTE 38 – FONDSOBLIGASJONSKAPITAL

ISIN	Låneopptak	tilbakekallings	Pålydende	Rentevilkår	Bokført verdi	
		dato			2020	2019
NO0010786924	24.02.2017	24.02.2022	25.000	3m Nibor + 425 bp	25.000	25.157
Fondsobligasjonskapital					25.000	25.157

Avtalevilkårene for fondsobligasjonen tilfredsstiller kravene i EUs CRR-regelverk, og fondsobligasjon inngår i bankens kjernekapital for kapitaldekningsformål. Banken har som følge av dette en ensidig rett til å ikke betale tilbake renter eller hovedstol til investorene. Dette medfører at fondsobligasjonen ikke tilfredsstiller vilkårene til finansielle forpliktelser i AIS 32 Finansielle instrumenter – presentasjon og presenteres derfor i bankens egenkapital. Dette medfører videre at rentene knyttet til fondsobligasjonene ikke presenteres på regnskapslinjen Sum rentekostnader, men som en reduksjon i opptjent egenkapital. Fordelen av skattefradraget for rentene presenteres som en reduksjon av skattekostnadene i resultatregnskapet.

Endringer i fondsobligasjonskapital i perioden		Balanse 31.12.2019	Emitert	Innløste	Andre endringer	Balanse 31.12.2020
Fondsobligasjonskapital		25.157	0	0	-157	25.000
Sum fondsobligasjonskapital		25.157	0	0	-157	25.000

NOTE 39 – EIERANDELSKAPITAL OG EIERSTRUKTUR

Bankens egenkapitalbevis er alle ført i en – 1 – klasse og utgjør pr 31.12.2020 kr 40,0 mill delt på 400.000 egenkapitalbevis pålydende kr 100,-. Bankens eventuelle egne kapitalbevis inngår også i denne beregningen.

Egenkapitalbevisene andel av egenkapitalen fremgår av utjevningsfondet.

På grunn av Covid 19 ble utbetaling av utbytte for 2019 utsatt, og ble ikke utbetalt i løpet av 2020.

Eierandelsbrøken pr 31.12.2019 på 17,75 % er brukt til å beregne egenkapitaleiernes andel av resultatet for 2020. Utbyttet utgjør kr 2.183 som er overført til utjevningsfondet.

I tillegg til fordeling av årets resultat for 2019 og 2020 er det gjort føringer direkte mot egenkapitalen som også vil påvirke utjevningsfondet. Dette gjelder endringer ifm overgang til nye regnskapsregler (IFRS), realiserte gevinst/tap på aksjer og renter på fondsobligasjon. Disse føringene fremgår av egenkapitaloppstillingen.

Utjevningsfondet pr 31.12.2020 er på kr 4.564.000, og det foreslås å utbetale kr 4.500.000 i utbytte.

Eierandelsbrøk	2020	2019
EK-bevis	40 000	40 000
Overkursfond		
Utjevningsfond	4 564	2 909
Sum eierandelskapital (A)	44.564	42.909
Sparebankens fond	197 856	198 850
Gavefond		
Grunnfondskapital (B)	197.856	198.850
Fond for urealisert gevinst	8 677	
Fond for vurderingsforskjeller		
Fondsobligasjon	25 000	
Avsatt utbytte, gaver og konsernbidrag		
Sum egenkapital	276.097	241.759
Eierandelsbrøk A/(A+B)	18,38 %	17,75 %
Foreslått utbytte	4.500	
Eierandelsbrøk A/(A+B) - etter utbytte	16,84 %	17,75 %

Foreslått utbytte per egenkapitalbevis (i hele kr.) kr 11,25

Samlet utbytte kr 4.500.000

De 20 største egenkapitalbevisiere:

31.12.2020

Navn	Beholdning	Eierandel
ØYSTEIN SYLTERN AS	38 400	9,60 %
ERLING SYLTERN INVEST AS	28 800	7,20 %
ELRIK AS	24 000	6,00 %
WULLUM	19 200	4,80 %
ARNSTEIN'S EIENDOMSSERVICE AS	19 200	4,80 %
RUTA ENTREPRENØR AS	19 200	4,80 %
REFSNES LAKS AS	19 200	4,80 %
BOA OFFSHORE AS	18 800	4,70 %
HANSEN	18 000	4,50 %
MOE	14 438	3,61 %
SOH INVEST AS	11 600	2,90 %
KVALE AS	10 300	2,58 %
STENER HEPSØ FISKEBÅTREDERI AS	9 600	2,40 %
MERÅKER MEDIA AS	9 600	2,40 %
FJELD	9 600	2,40 %
KOTENG HOLDING AS	9 600	2,40 %
TÅRNES	5 600	1,40 %
NORTEK ELEKTRO AS	5 250	1,31 %
ÅRNES HANDEL EIENDOM AS	4 800	1,20 %
KVAMMEN INVEST AS	4 800	1,20 %
Sum 20 største	299.988	75,00 %
Øvrige egenkapitalbevisiere	100 012	25,00 %
Totalt antall egenkapitalbevis (pålydende kr 100)	400.000	100,00 %

31.12.2019

Navn	Beholdning	Eierandel
ØYSTEIN SYLTERN AS	38 400	9,60 %
ERLING SYLTERN INVEST AS	28 800	7,20 %
ELRIK AS	24 000	6,00 %
WULLUM	19 200	4,80 %
ARNSTEIN'S EIENDOMSSERVICE AS	19 200	4,80 %
RUTA ENTREPRENØR AS	19 200	4,80 %
REFSNES LAKS AS	19 200	4,80 %
BOA OFFSHORE AS	18 800	4,70 %
HANSEN	18 000	4,50 %
MOE	14 438	3,61 %
SOH INVEST AS	11 600	2,90 %
KVALE AS	10 300	2,58 %
STENER HEPSØ FISKEBÅTREDERI AS	9 600	2,40 %
MERÅKER MEDIA AS	9 600	2,40 %
FJELD	9 600	2,40 %
KOTENG HOLDING AS	9 600	2,40 %
Skive Invest AS	6 500	1,63 %
TÅRNES	5 600	1,40 %
TERTIO AS	5 300	1,33 %
ÅRNES HANDEL EIENDOM AS	4 800	1,20 %
KVAMMEN INVEST	4 800	1,20 %
Sum 20 største	306.538	76,63 %
Øvrige egenkapitalbevisiere	93 462	23,37 %
Totalt antall egenkapitalbevis (pålydende kr 100)	400.000	100,00 %

Egenkapitalbevis ledende ansatte og styrende organer inkludert nærstående

	2020	2019
Ledende ansatte		
Ass banksjef	200	200
Sum ledende ansatte	200	200
Styre inkludert nærstående		
Styrets leder		2.000
Andre styremedlemmer	900	1.100
Sum styre	900	3.100
Forstanderskap inkludert nærstående		
Forstanderskapets leder	100	100
Andre forstanderskapsmedlemmer	24.900	6.100
Sum forstanderskap	25.000	6.200

NOTE 40 – RESULTAT PR. EGENKAPITALBEVIS

<i>Tall i tusen kroner</i>	2020	2019
Resultat etter skatt	12.298	14.824
Renter på fondsobligasjon	-1.303	
Skatt renter fondsobligasjon ¹	326	
Sum	11.321	14.824
Eierandelsbrøk pr 01.01	17,75 %	17,73 %
Resultat som er tilordnet banken sine egenkapitalbevisiere	2.009	2.628
Veid gjennomsnitt av tall utstedt egenkapitalbevis	400	400
Resultat pr egenkapitalbevis	5,02	6,57

¹ Skatteeffekten av renter på fondsobligasjonar er presentert i skattekostnad i 2020 og mot EK i 2020.

NOTE 41 – GARANTIER

	2020	2019
Betalingsgarantier	12 273	13 208
Kontraktsgarantier	11 127	10 817
Lånegarantier	0	0
Andre garantier	2 382	2 289
Sum garantier overfor kunder	25.782	26.314
Garantier Eika Boligkreditt		
Saksgaranti	2 354	0
Tapsgaranti	5 000	5 000
Sum garantier overfor Eika Boligkreditt	7.354	5.000
Sum garantier	33.136	31.314

	2020		2019	
Garantiar fordelt geografisk	Kr.	%	Kr.	%
Primærområdet	22.469	67,8 %	21.468	68,6 %
Resten av landet	10.666	32,2 %	9.846	31,4 %
Utlandet	0	0,0 %	0	0,0 %
Sum garantier	33.136	100 %	31.314	100 %

Garantiavtale med Eika Boligkreditt

Banken stiller garanti for lån som kundene har i Eika Boligkreditt (EBK). EBK har som vilkår at lånet er innenfor 75 % av panteobjektet. Garantibeløpet til EBK er todelt:

1. Saksgaranti: Banken garanterer for hele lånebeløpet i perioden fra utbetaling til pantesikkerhet for lånet har oppnådd rettsvern. Saksgarantien er oppad begrenset til hele lånets hovedstol med tillegg av renter og omkostninger.
2. Tapsgaranti: Banken garanterer for ethvert tap som EBK blir påført som følge av misligholdte lån, med de begrensninger som følger nedenfor. Med «tap» menes restkravet mot lånekunden under det aktuelle lånet etter at alle tilhørende pantesikkerheter er realisert, og skal anses konstatert på det tidspunktet hvor alle tilhørende pantesikkerheter for et misligholdt lån er realisert og utbetalt til EBK. Bankens tapsgaranti dekker inntil 80 prosent av det tap som konstateres på hvert enkelt lån. Samlet tapsgaranti er begrenset oppad til 1 prosent av bankens til enhver tid samlede låneportefølje i EBK, likevel slik at (i) for låneporteføljer opp til 5 millioner kroner er tapsgarantien lik verdien av låneporteføljen og (ii) for låneporteføljer som overstiger 5 millioner kroner utgjør tapsgarantien minimum 5 millioner kroner, i alle tilfeller beregnet over de siste 4 kvartaler på rullerende basis. Dette betyr at dersom bankens andel av de tap som konstateres på hvert enkelt lån i sum overstiger nevnte grense, dekker EBK det overstigende. Bankens andel av tapet dekket av tapsgarantien kan derfor maksimalt bli 80 prosent, men dersom de samlede konstaterte tap overstiger rammen, blir andelen i sum lavere enn 80 prosent.

Rett til motregning i bankens provisjon: Bankens ansvar for saksgaranti og tapsgaranti forfaller til betaling etter påkrav, men EBK kan også velge å motregne kravet i bankens fremtidige og forfalte, men ikke utbetalte provisjoner i henhold til provisjonsavtalen. Retten til motregning gjelder for en periode på inntil fire etterfølgende kvartaler fra den dato tapet ble konstatert.

Likviditetsforpliktelse til og aksjonæravtale med Eika Boligkreditt

Likviditetsstøtte til EBK er regulert i avtale datert 10. mai 2012 om kjøp av obligasjoner med fortrinnsrett. Hovedtrekkene i avtalen er at eierbankene, så lenge de har utlånsportefølje i selskapet, under gitte forutsetninger er forpliktet til å tilføre EBK likviditet. Likviditetsforpliktelsen er begrenset til forfall på selskapets obligasjoner med fortrinnsrett utstedt under Euro Medium Term Covered Note Programme (EMTCN – Programme) og tilhørende swapavtaler de kommende tolv måneder. I den grad eierbankene har kjøpt obligasjoner med fortrinnsrett under likviditetsavtalen, uten at disse er tilbakebetalt, kommer de til fratrekk ved beregning av eierbankens gjenstående likviditetsforpliktelse. Den enkelte eierbanks likviditetsforpliktelse er primært begrenset til dens pro-rata andel av utstedelsesbeløpet, som beregnes på grunnlag av hver eierbanks andel av selskapets utlånsportefølje. Dersom en eller flere eierbanker unnlater å oppfylle sine likviditetsforpliktelser under avtalen, kan likviditetsforpliktelsen for øvrige eierbanker økes til inntil det dobbelte av deres opprinnelige pro-rata andel. Avtalen om kjøp av OMF kan under visse vilkår termineres. Det er knyttet betingelser til långiver i forhold til overpantsettelse. For obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) som er tilordnet foretakets sikkerhetsmasse gjelder krav om overpantsettelse på 5 prosent for lån som inngår EMTCN- Programme. Dette innebærer at selskapet til enhver tid skal ha verdier i sin sikkerhetsmasse som utgjør minst 105 prosent av sum utestående OMF.

I tilknytning til at eierbankene i 2012 ble aksjonærer i EBK etter utskillelsen fra Eika Gruppen AS, ble det etablert en aksjonæravtale som blant annet regulerer at eierskapet i selskapet på årlig basis skal rebalanseres. Dette vil sikre en årlig justering hvor eierandelen til den enkelte bank skal tilsvare eierbankens andel av utlånsbalansen i selskapet.

NOTE 42 – LEIEAVTALER IFRS 16

Banken har ved utgangen av 2020 ingen vesentlige leieavtaler som vil komme inn under IFRS16.

NOTE 43 – HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Utbruddet av Koronaviruset vil også i 2021 skape usikkerhet rundt den økonomiske utviklingen i Norge og resten av verden. Bankens kunder har i 2020 vært lite påvirket av pandemien og enkelte deler av næringslivet har hatt bedre inntjening i 2020 enn tidligere år. Banken har på bakgrunn av usikkerheten satt av kr 3,0 mill for tap, ut over de ordinære tapsavsetningene. Dette ansees for å være tilstrekkelig sett opp mot den usikkerheten som er i økonomien. Vi må påregne at det i 2021 vil bli vanskelig å øke bankens rentemargin i en periode med lav rente i markedet og sterk konkurranse mellom bankene.

Bankens tilgang til lånefinansiering i markedet har vært god, og i februar 2021 er ett obligasjonslån refinansiert. Det er ingen andre forfall på langsiktige markedslån i 2021. Likviditetsrisikoen er gjennom dette redusert.

Bankens kapitaldekning vil påvirkes gjennom redusert rentenetto og en forventet økning av misligholdte og tapsutsatte engasjement. Finansdepartementet har i 2020 redusert motsyklisk buffer med 1,5 %, og det er derfor liten risiko for at banken kommer i brudd med kravet til kapitaldekning i løpet av 2021.

På bakgrunn av usikkerheten knyttet til korona-viruset har banken fulgt Finansdepartementets tilråding om å ikke utbetale utbytte for 2019. Det foreslås at dette utbetales i forbindelse med regnskapet for 2020.

Det legges til grunn av banken fortsatt vil ligge innenfor de lovmessige terskelverdier knyttet til kapitaldekning og likviditet i 2021. Styret og bankens ledelse vil fortsette å følge situasjonen tett i 2021, og sette inn de tiltak som ansees som nødvendig for å sikre banken og bankens kunder gjennom den usikkerheten som pandemien har skapt. I dette ligger det også at banken må være forberedt på å iverksette sine beredskapsplaner for å sikre fortsatt operasjonell virksomhet.

NOTE 44 – OVERGANGSNOTE IFRS

Med bakgrunn i vurderingsreglene etter IFRS har banken utarbeidet en omarbeidet inngående balanse pr 01.01.2020 for regnskapsåret 2020. Endringer i inngående balanse pr 01.01.2020 vil bli ført mot egenkapitalen. Betalbar skatt og utsatt skatt er regnskapsført direkte mot egenkapitalen i den grad skattepostene relaterer seg til egenkapitaltransaksjoner. Endringer av inngående balanse 01.01.2020 har ikke noen vesentlig virkning på skattekostnaden.

	31.12.2019	01.01.2020
Finansielle eiendeler		
Kontanter og innskudd i Norges Bank	Amortisert kost 71.512	Amortisert kost 71.484
Innskudd i og fordringer på kredittinstitutt	Amortisert kost 61.750	Amortisert kost 61.693
Utlån til kunder	Amortisert kost 2.055.292	Amortisert kost 2.052.636
	Virkelig verdi over resultatet	Virkelig verdi over resultatet
Verdipapirer - rentepapirer	Laveste verdis prinsipp 252.596	Virkelig verdi over utvidet resultat 252.676
Verdipapirer - egenkapitalinstrumenter	Laveste verdis prinsipp 50.602	Virkelig verdi over resultatet 355
	Kostpris	Virkelig verdi over utvidet resultat 59.515
Totalt	2.491.752	2.498.359

Note 44-2 – Overgang til IFRS – finansielle eiendeler til amortiserte kostnader

Amortisert kost	31.12.2019	Reklassi- fisering	Verdi- justeringer	01.01.2020
Kontanter og innskudd i Norges Bank				
Åpningsbalanse forskrift og sluttbalanse IFRS 9	71.512		-28	71.484
Innskudd i og fordringer på kredittinstitusjoner				
Åpningsbalanse forskrift	61.750			
Verdijustering: Nedskrivning for forventet tap			-57	
Sluttbalanse IFRS 9				61.693
Utlån til kunder				
Åpningsbalanse forskrift	2.055.292			
Reklassifisert til virkelig verdi over resultatet				
Verdijustering: Nedskrivning for forventet tap			-406	
Verdijustering: Uamortiserte gebyrinntekter			-2.250	
Sluttbalanse IFRS 9				2.052.636
Investeringer i verdipapirer - rentepapirer				
Åpningsbalanse forskrift	252.596			
Reklassifisert virkelig verdi over resultatet			80	
Sluttbalanse IFRS 9				252.676
Investeringer i verdipapirer - egenkapitalinstrumenter				
Åpningsbalanse forskrift	50.602			
Reklassifisert til virkelig verdi over resultatet		-410		
Reklassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat		-50.192		
Sluttbalanse IFRS 9				0
Finansielle eiendeler til amortisert kost	2.491.752	-50.602	-2.661	2.438.489

	31.12.2019 Etter årsregnskapsfor- skr.	Reklassi- fisering	Verdi- justeringer	01.01.2020 Etter IFRS 9
Amortisert kost				
Ubenyttede kreditter til kunder				
Åpningsbalanse forskrift				
Verdijustering: Nedskrivning for forventet tap			-191	
Sluttbalanse IFRS 9				-191
Garantier til kunder				
Åpningsbalanse forskrift	31.314			
Verdijustering: Nedskrivning for forventet tap			-36	
Sluttbalanse IFRS 9				31.278
Finansielle forpliktelser til amortisert kost	31.314	0	-227	31.087

Virkelig verdi over resultatet				
Investeringer i verdipapirer - egenkapitalinstrumenter (obligatorisk)				
Åpningsbalanse forskrift				
Reklassifisert fra laveste verdis prinsipp		410		
Verdijustering til virkelig verdi			-55	
Sluttbalanse IFRS 9				355
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet	0	410	-55	355

	31.12.2019 Etter årsregnskapsfor- skr.	Reklassi- fisering	Verdi- justeringer	01.01.2020 Etter IFRS 9
Virkelig verdi over utvidet resultat				
Investeringer i verdipapirer - egenkapitalinstrumenter (valgt)				
Åpningsbalanse forskrift				
Reklassifisert fra kostpris		50.192		
Verdijustering til virkelig verdi			9.323	
Sluttbalanse IFRS 9				59.515
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over utvidet resultat	0	50.192	9.323	59.515
Sum finansielle eiendeler	2.491.752	0	6.607	2.498.359
Sum finansielle forpliktelser	31.314	0	-227	31.087

Note 44-3 – Overgang til IFRS – nedskrivning etter IFRS og utlånsforskriften

Nedskrivninger etter IFRS 9 og utlånsforskriften	31.12.2019	01.01.2020 IFRS 9			
		Steg 1 12 mnd. tap	Steg 2 Livstid tap	Steg 3 Livstid tap	Totale nedskrivninger
Utlån til og fordringer på kunder	16.158	3.600	5.126	7.838	16.564
Ubenyttede kredittrammer til kunder		107	84		191
Garantier til kunder		5	31		36
Innskudd i og fordringer på kredittinstitusjoner		85			85
Verdipapirer	-	-	-	-	-
Sum nedskrivninger	16.158	3.797	5.241	7.838	16.876
Bokført som reduksjon av balanseposter	16.158	3.685	5.126	7.838	16.649
Bokført som avsetning på gjeldsposter	-	112	115	-	227

Note 43-4 – Overgang til IFRS – avstemming egenkapital

Nedenfor vises en avstemming av egenkapitalen pr 31.12.2019 mot egenkapitalen 1.1.2020:

Avstemming av overgangseffekter

	Total egenkapital
Egenkapital 31.12.2019 iht. NGAAP	241.733
Verdiendring på innskudd i banker	-64
Verdiendringer på utlån til kunder	-1.992
Verdiendring på obligasjoner	60
Verdiendring på egenkapitalinstrumenter (aksjer og andeler)	9.268
Verdiendring på ubenyttede kredittrammer og garantier	-170
Verdiendring på derivater	
Klassifisering av hybridkapital som egenkapital	25.000
Verdiendring på eiendommer	
Egenkapital 01.01.2020 iht. IFRS	273.835